

ПОЛИТИКИН

1
ДИНАР
1952

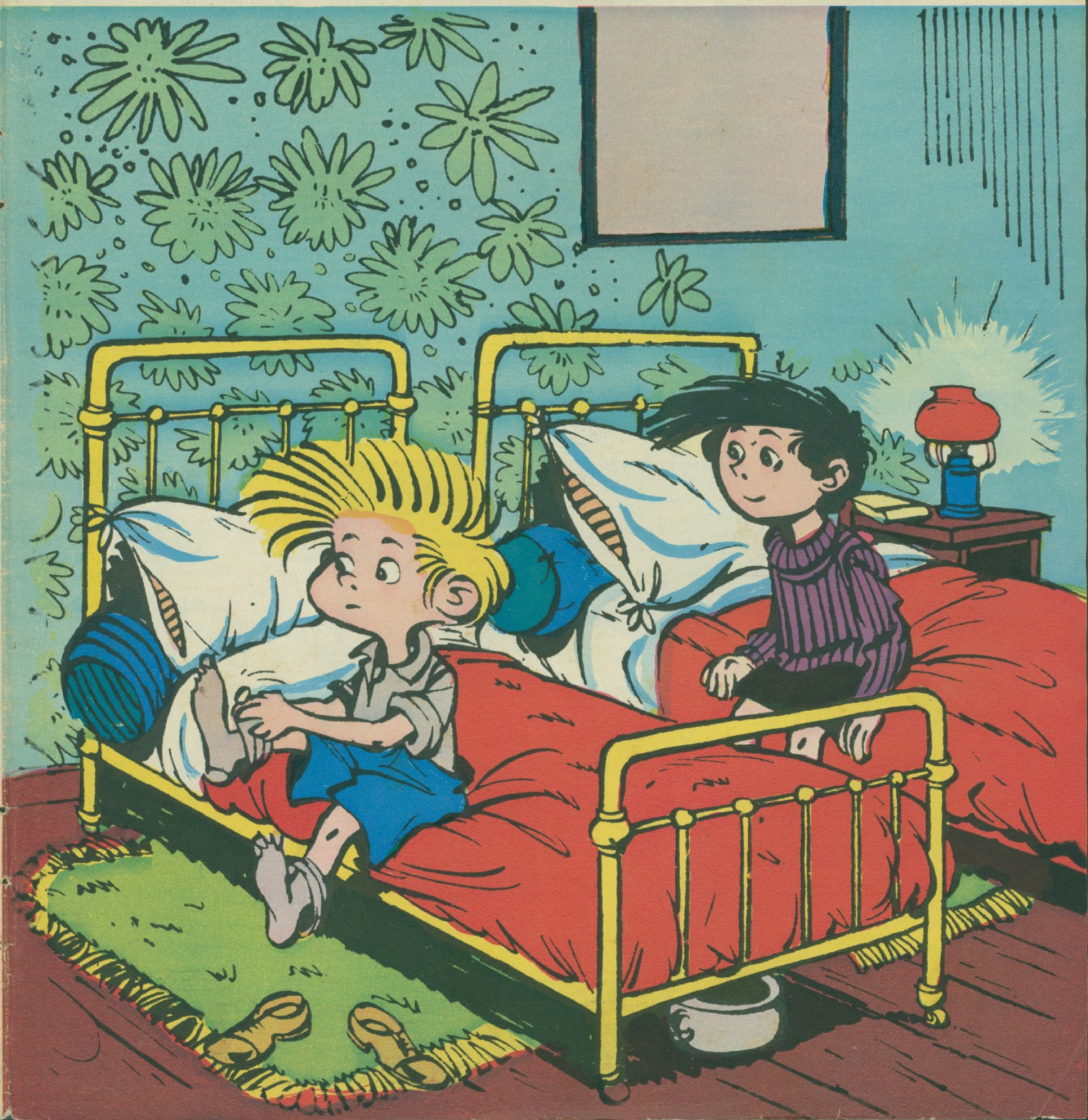

ГОДИНА
XXIV
БРОЈ
868

17. VIII 1968.

ЗАБАВНИК

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

ДУГОУХИ СПРИНТЕР. У бициклическом такмичењу на велодрому у данском градињу Архусу, учествовао је и један зец. Бициклисти су управо улазили у последњи круг кад им се изненада придружио и овај симпатични зек. Потрчао је колико га ноге носе, као да је разумео да је финиш. Али, није први ушао у циљ. И поред његове пословичне брзине, многи такмичари су га стигли и престигли. Његова даља судбина није позната; не зна се да ли је утекао у шуму или постао маскота писте. А можда је сиромаш зек завршио у укусном сосу с кнедлама. Камера фото-репортера га је овековечила.

СКОК ЈЕ УСПЕО. — Александар Дубчек, први секретар Комунистичке партије Чехословачке страствен је спортиста; од најраније младости бави се пливањем, воли да игра фудбал, а не пропушта ни хокејашке утакмице. Његовом савршеном скоку ни око најстрожег судије нема шта да замери. Овде је снимљен у познатој бањи Слатини за време једног од последњих одмора.

Вероватли ишли не!

ПЕИ - ВОЈНИЦИ
У СРЕДЊОВЕКОВНИМ БИТКАМА НА НЕПРИЈАТЕЉА СУ ПУШТАНИ СНАЖНИ БУЛДОЗИ У КОЖНИМ ОКЛОПИМА ЗА КОЈЕ СУ БИЛИ ПРИЧВРШЉЕНИ ОШТАР МАС И СУЊЕР НАТОПЛЕН У СМОЛУ И ЗАПАЛЕН ДА ВИ ПАЛИО СВЕ НА СВОМ ПУТУ.

ВИШЕ НЕГО ДВОЈНИЦИ
ИТАЛИЈАНСКИ КРАЉ УМБЕРТО I (1844-1900) ИМАО ЈЕ ДВОЈНИКА КОЈИ СЕ ЗВАО УМБЕРТО САНТИНИ И ЛИЧИО МУ КАО ЈАЈЕ ЈАЈЕТУ. ОБОЈИЦА СУ РОЂЕНА ИСТОГ ДАНА У ТОРИНУ, САНТИНИ ЈЕ ПОСТАО КАФЕЦИЈА ИСТОГ ДАНА КАД УМБЕРТО КРАЉ, ОБОЈИЦА СУ ИМАЛИ ЖЕНЕ МАРГАРИТЕ И ПО СИНА ВИТОРИЈА И ОБОЈИЦА СУ ПРЕМИНУЛИ У МОМЦИ ИСТОГ ДАНА ОД ПУШЧАНОГ ЗРНА. КРАЉ КАО ЖРТВА АТЕНТАТА, А ЊЕГОВ ДВОЈНИК НЕСРЕЉНИМ СЛУЧАЈЕМ.

БЕЛЕ ШАРГАРЕПЕ
ГАЈЕ СЕ У ФРАНЦУСКОЈ КАО СТОЧИНА ХРАНА.

РИБА КОЈА МУЧЕ
РИБА-ОРАО КОЈА МОЖЕ ДА БУДЕ ДУГАЧКА ПРЕКО 20 МЕТРА И ТЕШКА 200 КИЛОГРАМА. ИСПУШТА ГЛАСОВЕ КОЈИ ПОДСЕКАЈУ НА МУКАЊЕ.

ПУРПУРНА ОБАЛСКА КРАБА
У ОДНОСУ НА СВОЈУ ТЕЖИНУ ИМА СНАГУ 40 ЛУДИ.

РЕКА КОЈА ТЕЧЕ ИЗНАД САМЕ СЕБЕ
ПРЕКО РЕКЕ ГАРОНЕ, У БЛИЗИНИ ФРАНЦУСКОГ ГРАДА АЖЕНА, ПОДИГНУТ ЈЕ АКВАДУКТ ДУГАЧАК 650 МЕТРА КРОЗ КОЈИ ТЕЧЕ ВОДА ЗА НАВОДЊАВАЊЕ КОЈА СЕ ЦРПЕ ИЗ САМЕ ГАРОНЕ.

ТАТОШ НА ЛЕТОВАЊУ

ПРИЧА О ТАТОШЕВОМ ЛЕТОВАЊУ МОГЛА БИ СЕ И ОВДЕ ЗАВРШИТИ. И ТО СРЕДНО. ГАРА ЈЕ ВРАЋЕН НА ИМАЊЕ, ДРУЖИНА ЛЕПТИРОВА ПРИМИЛА ЈЕ ТАТОША, ФРАНСОА НИЈЕ ВИШЕ ТОЛИКО УСАМЉЕН.

ИПАК...

2 чИШАМ...

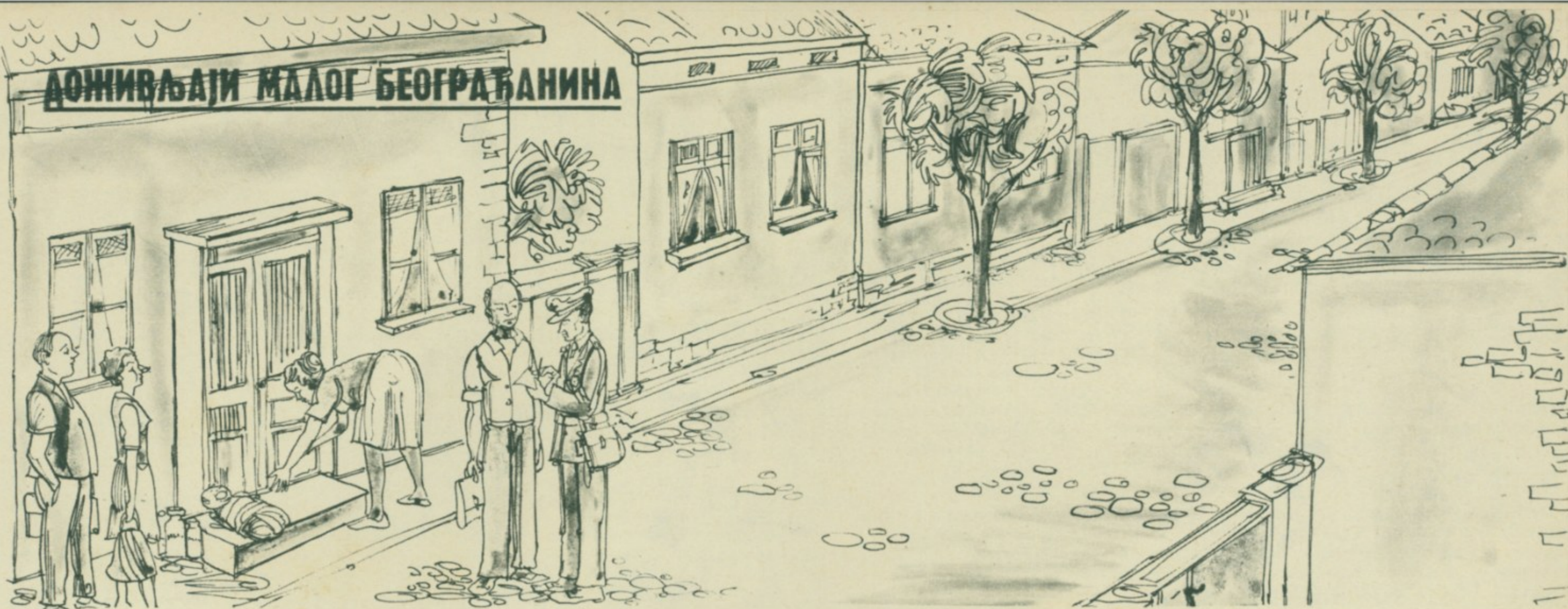
Поставили смо им само два питања: коју су књигу највише волели у детињству и шта сад читају.

Инж. ЛАЗАР ПРИБИЋ

Директор Музеја шумарства и лова: Кад сам био мали, нисам баш много волео књигу. Буквар сам чак грдно мрзео због „срицања“ и зато добијао још грдније батине од старог учитеља Грбе. У то време није сам волео да се извазим на неку сремску ливадицу, да легнем на дења и зурим у облаке. Тако бих сањарио и обликовао од облака све што сам желео да видим: вите, анђеле, вештице и вампире или Краљевића Марка, Мусу Кеселију и Милоша Обилића. Понекад сам видео чак и бога да се великом бродом! Једном речју видео сам све своје жеље, градио свој свет и истину коју је код мене својим причама, бајкама и питањима изградила стрина Маца. Она је дивно причала најлепше приче са свих страна света. Када сам дошао у Београд, у нови други свет увели су ме Јанко Веселиновић, Милован Глишић и Лаза Лазаревић, а касније моји идеали су били сви јунаци из свих романа Х. Сјенкјевича а нарочито Пан Подбилице из романа „Огњем и мачем“. Када сам прешао у старије разреде, читао сам по читаву ноћ „Рат и мир“ од Толстоја, затим дела Тургењева Томаса Мана, Перл Бак, Синклера и др. У то време ништа ми није било јасно и ја сам увек питао „зашто“? Због тога сам често био кажњаван у школи и уопште био у другом плану, то јест обичан ђак — што не значи и слаб! Ето, тако сам се мењао и још увек се мењам. Данас обрађујем и волим екологију као науку, а хоби ми је уметност. И још помало гледам у облаке. Само, сада све то много другачије схватам, нису то више стрига-Мацине приче.

МЕНЕ НЕМА КО ДА ВОЛИ

ИЗГУБЉЕН У ВЕЛИКОМ СВЕТУ ЈЕДАН ДЕЧАК НИЈЕ ПРЕСТАО ДА СЕ НАДА

Рећи ћу одмах: налазим се у великој опасности! Опет сам притворен. Био сам већ стотинама пута, тамо. Затворе ме, преспавам једну ноћ, па ме пусте. Морају јер је такав закон. Ја немам још четрнаест година, па не могу да ме држе у затвору. Али сада, у августу биће друкчије. Опасност је велика. Зато сам решио да покушам да нађем себи спас. А мене може да спасе само ако ме неко узме. **Постоји ли неко ко би хтео мене?**

Тај неко треба да зна ко сам и какав сам. Испричаћу свој живот, искрено,

па нека види жели ли ме. Само једно још одмах да кажем: тај неко не може да буде из Београда. Видеће се после зашто.

ОСТАВЉЕН САМ ПОРЕД ФЛАША С МЛЕКОМ

Родио сам се у Београду, августа 1954. године. Када сам имао два месеца, мама ме завила у пелене и оставила на тротоару, пред кућом, поред флаша с млеком. Ја своју мајку никада нисам видео. Кажу да ме једном обишла када сам био сасвим мали, али ја се ње не сећам. Мајка ми није дала чак ни име. Дали су ми га у неком дому. Пошто

сам малолетан, није дозвољено да га кажем у новинама, али лепо је име.

Оца исто никада нисам видео. У мојој крштеници пише и његово име. Тамо, мислим, стоји и да је шофер. Свиђа ми се ако је шофер. Рекли су ми још давно да ми је тата погинуо на ауто-путу возећи камион. Али, ја не верујем да је то истина, он није погинуо, него неће да ме види. Можда ме се стиди. Добро сада. Али кад сам био мали, нисам био овакав какав сам данас, могао је да дође.

Причали су ми да сам прву годину живота провео у Дому за нахопад у Београду. Када сам напунио годину дана, преместили су ме у Дом за малу децу и одојчад.

Било ми је годину и по када сам дошао код тета Ане и чика Милета. Ту ме је моја мајка видела једини пут у животу. Кажу да је дошла, имао сам тада већ три године, и да ми је кроз сузе рекла:

— Сине, ходи својој мајци

Ја нисам хтео ни да је погледам. Рекао сам јој:

— Ово је моја мама — и показао на тета Ану. — Ти си тета, а она је моја мама — рекао сам јој још.

То је било све.

Жао ми је што сам тада био мали и што бар нисам могао да запамтим њен лик.

НЕЋУ ДА ИДЕМ ОД ТЕБЕ

Дуго година сам мислио да су ми тета Ана и чика Миле мајка и отац. Они имају кућу на периферији Београда, са великим двориштем, зеленом травом, са пуно воћа и цвећа и чесмом испод кајсије. Имали смо и пса вучјака. Звао се Цеки. Имао сам и две сестре, обе су старије од мене. Имао сам чак и своју собу

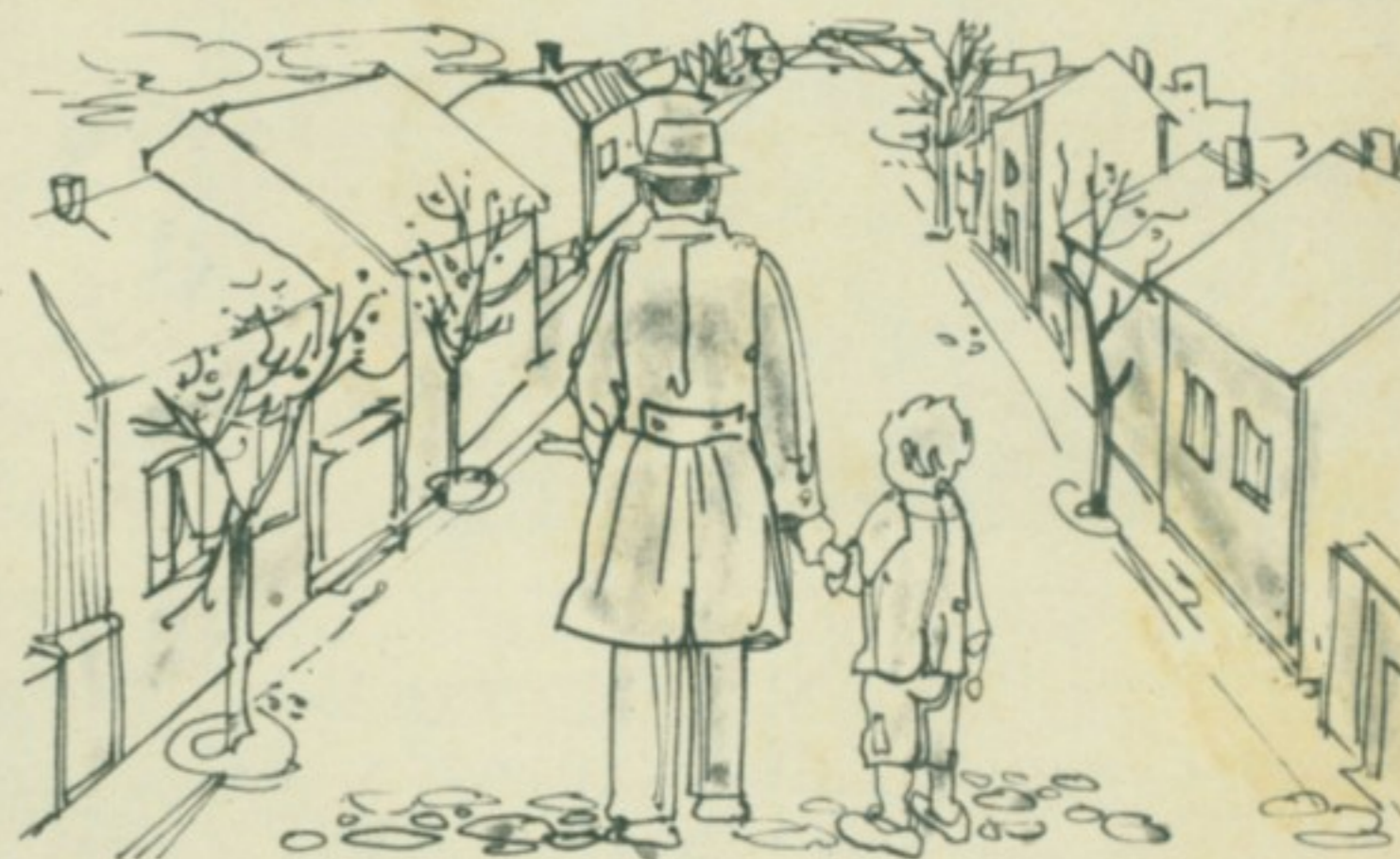
са великом креветом. Шта смо све радили! Како смо се играли и где нас је све чика Миле водио у шетњу. И свакојаке играчке смо имали. Кад се само сетим како је било топло преко зиме у нашој кући, кад напољу напада снег.

А Цекија никад нећу заборавити. Једном сам се иг-

је сам био рекла ми је једног дана:

— Шта ти је, будало, Ана ти није мајка! Ти немаш мајку.

Кад ми је то рекла, ја сам побегао из те куће у Железнику. Нисам веровао да ми тета Ана није мајка и кренуо сам да је тражим.

ОДВЕЛИ СУ МЕ У ЖЕЛЕЗНИК

рао са сестрама у дворишту. Тета Ана је била у кући. Изненада, на капији се појавио неки човек. Цеки је дотрчао и стао пред њега. Режао је и показивао своје страшне зубе. Тако нас је он увек чувао. И данас је жив и исто је онако леп као што је био.

Имао сам пет година када се тета Ана разболела. Дошли су неки људи из општине и рекли ми да морам да идем од тета Ане. Плакао сам и викао из свег гласа:

— Мајко, нећу да идем од тебе. Не дај ме, мајко!

Ништа није вредело. Узели су ме и одвели у Железник код непознатих људи. Зашто су ме раставили од мајке?

Ту сам први пут чуо да ми тета Ана није мајка. Било ми је ваљда већ пуних шест година. Жена код ко-

Једва се сећам сад како сам је тражио.

ЈЕСИ ЛИ ТИ МОЈА МАЈКА?

Али, нашао сам је. Можда су ме одвели тамо људи. Сећам се добро да сам јој испричао шта ми је рекла она жена и да сам је питао:

— Је ли да си ти моја мама?

— Јесам, она жена ти није рекла праву истину.

Све је било опет као пре. Цеки је весело лајао, а ми смо се играли у дворишту. Чика Миле нас је водио у шетњу. Он се никада није враћао с посла а да не донесе слаткише. Увек смо га чекали на капији.

Тета Ана је још била болесна. Опет су ме одвели од ње.

Мислим да су ме онда пребацили у дом „Моша

„ЖАО МИ ЈЕ ШТО САМ ТАДА БИО МАЛИ И ШТО НИСАМ БАР МОГАО ДА ЈОЈ УПАМТИМ ЛИК“

Пијаде". Ту нисам дуго остао. Лупао сам све што ми је пало под руку и само сам тражио да се вратим својој мајди. Одвели су ме у друге породице, а на крају су ме довели код жене која је становала тачно преко пута тета Ане.

Тета Ана ми је рекла да ја будем код ње зато што је она још болесна. Ја сам је послушао иако ми то није било право. Тада сам први пут почео да сумњам да ли је тета Ана заиста моја мајка, али то нисам ником рекао.

ЗАШТО МЕ МАМА НЕ ПРИМА

Па ипак, био сам задовољнији. Пошао сам и у школу. Седео сам сатима на веранди своје нове куће и гледао у тета Анино двориште. Гледао сам своје сестре како се играју. Цеки ми се јављао лајањем. Али, људи код којих сам био, бранили су ми да се јављам тета Ани и чика Милету, бранили су ми да се играм и дружим са својим сестрама. Оне су ми у школу доносиле чоколаду и хлеб са слатким што ми је слала тета Ана.

Једном сам отишао по хлеб, у продавницу на углу. Тамо сам срео тета Ану. Ухватио сам је за руку и рекао сам јој:

— Ја не могу без тебе! Хоћу да се вратим. Они ми не дају ни да причам о теби.

Тета Ана ме помиловала по глави и хтела је нешто да ми каже, али наишао је човек код којег су ме дали, па сам морао да побегнем.

Кад ми је једном тета Ана преко оградe пружила чоколаду, тај човек код кога сам био ударио ми је шамар и отерао ме у кућу.

Нисам могао да живим у туђој кући а мама није могла да ме прими. Нисам у школи ништа могао да научим, увек сам мислио зашто ме мама не узме. Ако ме она не прима, ја нећу да идем код ње, нека ме затражи.

УЗЕЛИ СМО НОВАЦ, САТ И ПЕКМЕЗ

Побегао сам из оне куће и лутао улицама Београда да мама зажали за мном. Кад су ме нашли одвели су ме код ње. Али више нисам био онако срећан. Запалио сам шпиритус у купатилу. Циглом сам разбио прозор. С Цекијем сам се играо само када је хтео да јуримо мачке по дворишту. Стално сам се љутио. Све ми је сметало. Разбијао сам тањире о патос. Ударао сам и своје сестре.

Једног дана, било ми је тада седам година, искрао сам се из куће и лутао нашим крајем. Срео сам малог Цигу и још неке дечаке. Цига је годину дана млађи од мене и становао је мало испод нас у једној улици. Имао је маму и тату, али му је тата стално био у затвору.

Пошли смо заједно да лутамо. Било је лето и страшно врућина. Ишли смо улицама цео дан, а онда је један клинац рекао да је много гладан.

— Не брини — казао ми

је мали Цига — сад ћемо на душановачку пијацу...

На душановачкој пијаци никог није било, јер је већ било касно. Пошли смо у наш крај. Одједном је мали Цига стао испред једне куће која је била слична тета Аниној.

Ви чекајте овде, а ти иди са мном — рекао ми је Цига.

— Где ћемо?

— Унутра. Узећемо нешто за клопу, и киднути.

— А Цеки?

— Који Цеки? Ти мислиш сви имају куче.

„НЕ МОГУ БЕЗ ТЕБЕ! ХОЋУ ДА СЕ ВРАТИМ“

Цига је отворио капију на дворишту. Зашли смо иза куће. Прозор је био отворен. Не знам ни сам како сам се нашао у тој кући. Узели смо теглу с пекмезом. Цига је нашао новчаник. Узео је неки сат.

Кад смо опет били на улици, нисам могао да дишем од страха. Цига ми се подсмевао. Купили смо саламу и чоколаду и цигарете. Ја не пушим ни данас. Кад видим неког да пуши или да пије ракију, ја му кажем да је луд.

Плашио сам се да се вратим кући. Мислио сам да ће ме тета Ана да грди. Она ме је само питала где сам био цео дан. Заспао сам са страхом. Стално сам видео себе у оној кући и Цекија како режи на мене.

ОДВЕЛИ СУ МЕ У СЕЛО

После, дуго нисам упао ни у једну кућу. Нити сам узео нешто туђе. У домовима сви краду један другогме а и ја сам, али то је друго.

Већ сам био и заборавио како сам ушао с малим Цигом у ону кућу, кад су опет

дошли људи из општине. Рекли су ми да тета Ана не може више да издржи са мном и да је много болесна. Одвели су ме у једно село. Тамо сам видео да свака породица држи дечаке и девојчице који немају правог оца и праву мајку.

У том селу су деца била без везе. Нисам имао с ким ни да причам. У кући у коју су ме довели била је и нека баба. Та баба није била паметна. Тражио сам једном хлеба и слатко.

— Нема — мршти се она.

— Хоћу да идем својој мајци!

— Иди с милим богом, а не мајди, кад је и немаш!

— рекла ми је.

То вече сам убио једно прасе иза куће. Хтео сам и шталу да им запалим.

Побегао сам из тог села и дошао пешке у Београд. Путовао сам недељу дана, јер је то село 100 километара далеко од Београда. Имао сам тада већ девет година.

Опет сам био код тета Ане. Само сад више није било лепо као некад. Стално сам лутао улицама. Долазио сам кући само да једем и преспавам. Тета Ана и чика Миле су се љутили говорили ми да се на улици нико добром није научио. Шта то вреди, ја се искрадем из дворишта и оддох. Ја сам још тета Ану звао мама, а она мене сине, али...

ИСТУКЛИ СУ МЕ ЗБОГ БЕЖАЊА

Кад ми је било десет година одвели су ме у дом у Књажевац.

— Како ти се зове мајка — питао ме управник.

— Ана — одговорио сам му.

— А отац?

— Милан — кажем опет, сасвим мирно.

Писали су им у Београд. Али отуда им је стигао одговор да ми они нису мајка и отац. То ми је рекао један васпитач. Покушао сам одмах кад сам то чуо да побегнем. Ухватили су ме још у Књажевцу и вратили у дом. Моји другови из собе су ме истукли зато што сам бежао.

Васпитач ме је казнио: нисам могао да идем ни у биоскоп ни на Тимок да пецам с осталима. Иначе у дому је било добро. Нова кућа, лепа кревети, столови у трлезарији. Ни клопа није била лоша.

У дому је тако да они јачи бију слабије. Онај ко је слабији јачима мора да пере чарапе, гаће и кошуље. Да им намешта кревет. Ако нећеш, зна се шта ти следује — батине. Васпитач то не спречава. Кад год сам побегао и кад су ме вратили, тукли су ме они јачи. Кад сам се пожалио васпитачу, и он ме истукао. После сам разумео да неки бију бегунце да би се удворили наставнику.

(Наставиће се)

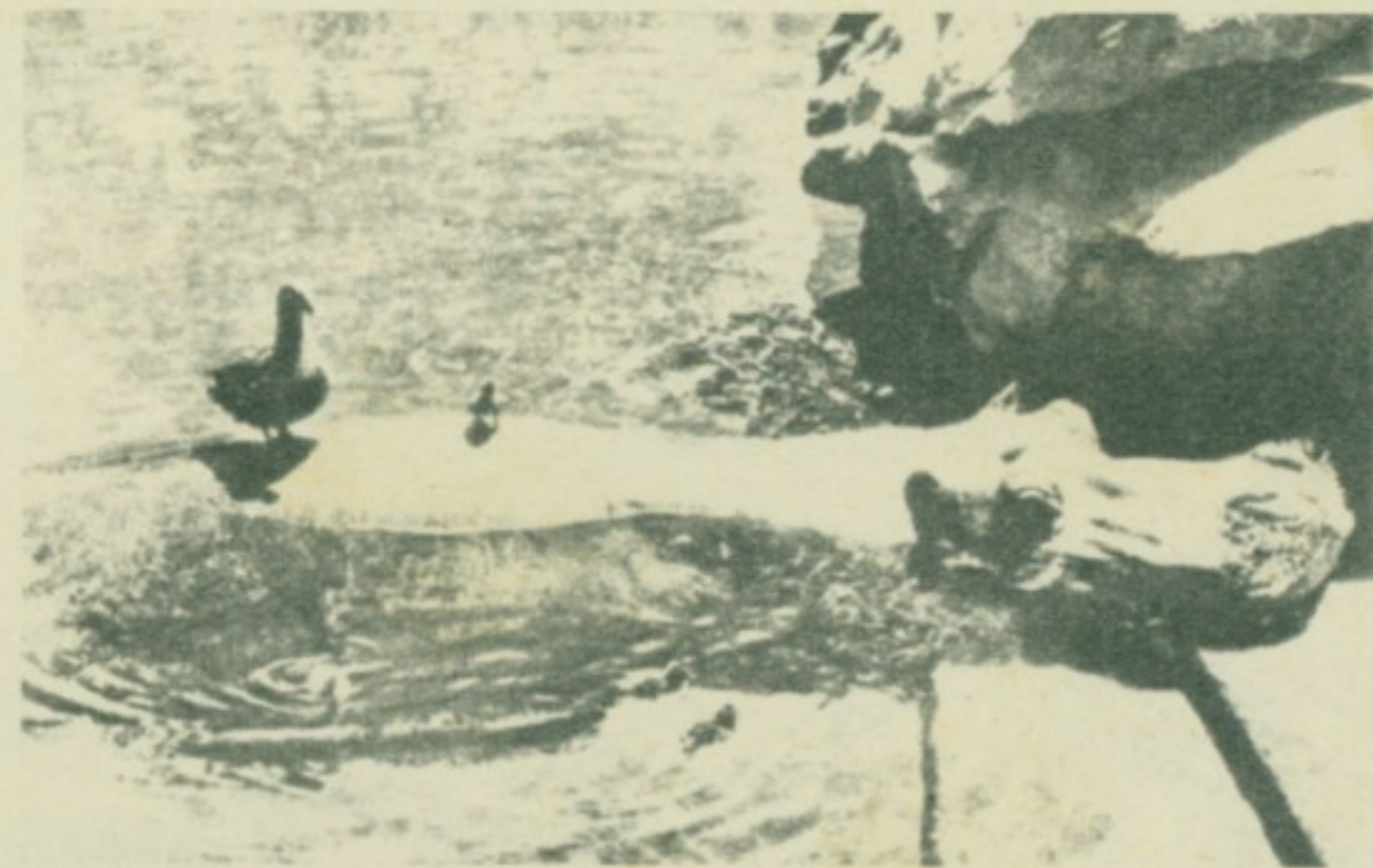
У идућем броју:

ТИ СИ НАШ, НЕ БРИНИ!

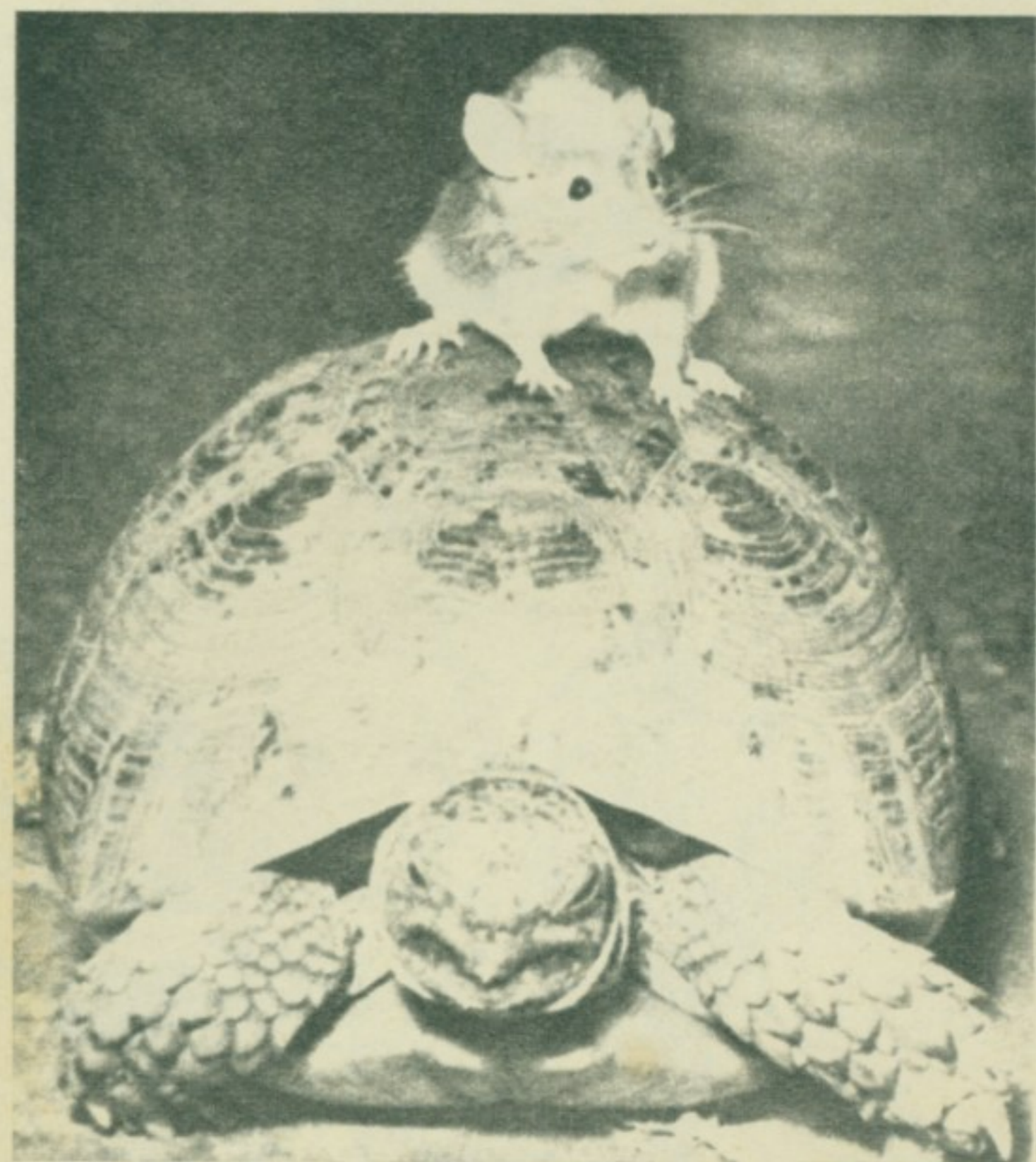
Природа

Ово пошћено њсеће лице хлеб зарађује носећи уморне њшице

Мењам крила за коња из Нила

Кад њајшиш, онда сѡварно њајшиш: на леђима њи кућа а на кући миш

КАПЕТАН Кејт

ИГОР И ТЕЛЕВИЗОР

СА КЛИНИЧКИХ ИСПИТИВАЊА У МОСКВИ.

Само трипут недељно деца могу да гледају телевизију — закључили су совјетски научници

Група совјетских научника спровела је обимна испитивања да би утврдила утицај телевизије на децу и оmlадину. Испитивања су била управљена у два правца: прво, требало је утврдити „физички“ утицај ТВ-апарата на здравље деце, на вид, скелет, нервни систем; и друго (овај део још није завршен) испитати како да се помогне људима који састављају програм и специјалне емисије за најмлађе и њима несумњиво утичу на психички развој младих.

Деца су пред екраном посматрана и контролисана на исти онај начин који се примењује приликом спортских тренинга или пробних летова астронаута: помоћу електрода повезаних са сложеним апаратима за бележење промена. На тај начин испитивано је како утиче светлост малог екрана на мрежњачу и њене нервне центре, како се прилагођава рад срца и дисање, контролисани су електрични импулси мозга и промене крвног притиска. Лекари-ортопеди пратили су

држање детињег тела док оно прати програм.

Никако после школе

Резултати свих ових испитивања прилично су узнемирујући. Ево закључака до којих су дошли научници Завода за децу хигијену у Москви: деца могу без штетних последица да прате програм (наравно само оне емисије које су за њих), највише два или три пута седмично, и то најбоље дању. Не треба им допустити да гледају телевизију кад се врате из школе јер то повећава нервну напетост у којој се дете налази после предавања и задатака у школи.

Деца до шест година никако не смеју да гледају телевизију дуже од 20 минута, највише пола часа дневно, док старија деца — од шест до дванаест година — без штетних последица по здравље могу да прате програм два пута дуже. Такође је веома штетно ако деца гледају телевизију непосред

но пред спавање јер мноштво утисака надражује центре у можданој кори а то, у већини случајева, изазива несаницу или површан и немиран сан.

Ако се програми за малу и одраслу децу не припремају пажљиво и обазриво, телесним последицама прикључиће се и штетне последице у области психе.

Никако на поду

Поред ових ограничења која се тичу времена и дужине посматрања телевизијског програма, научници су изнели и друга запажања. Многе негативне последице јављају се као последица положења тела који дете заузима док гледа телевизију. Оно обично седне на под, најчешће зато што су столице и наслоњаче заузеле — одрасли. Али и кад може да бира, у већини случајева изабере — седење на поду. А то значи да се у односу на уобичајени поло-

жај телевизора налази сувише ниско, односно ван осе слике. Због тога њихово тело заузима неправилан положење и то, опет, доводи до оптерећења појединих делова кичме што је, наравно, штетно. Али још су горе последице због укоченог положења тела у којем дете прати емисију.

Познато је да деца могу веома дуго да издрже у неудобном положају, нарочито ако је емисија узбудљива и напета. У сасвим младим годинама то може да изазове разне артрозе и исуралгије или да допринесе да се оне касније појаве.

Због тога треба водити рачуна о томе да деца посматрају слику на екрану из правилне удаљености (она може бити различита у зависности од пречника екрана и предмета који се посматра) и из правилног угла: ни сувише ниско, ни сувише високо, нити са стране.

Деца, посебно она предшколског и школског узраста, морају да седе у правилном положају, већи део

кичме треба да је ослоњено о столицу, зратни мишићи олабављени, без подупирања браде.

Никако у мраку

Екран телевизора седамнаест пута јаче светли од филмског платна, иако се то на први поглед не примећује. Стога телевизор много више замара очи него биоскоп. Осим тога, слика је веома мала, њена јака светлост надражује један део мрежњаче, што представља даљу компликацију. Кад деца посматрају слику на екрану из правилне удаљености и напетом пажњом својим омиљеним програмом, одрасли треба да регулишу телевизор тако да нема великих контраста; слика ће, истина, бити мало мекша али неће изгубити оштрину. На крају, опште је познато да телевизију не треба гледати у сасвим замраченој просторији. Напротив, потребно је да соба у којој се прати програм буде благо осветљена. Ово правило важи за све, и за децу и за одрасле и њега се треба придржавати.

Душевно узбуђење изазвано програмом бива понекад тако снажно да проузрокује и поремећаје у варењу: понекад програм толико привуче пажњу детету да га лишава жеље за јелом и тако слаби лучење желудачног сока или ремети процес варења. Одрасли већ реагују друкчије: њихов критички став према одређеној емисији увелико смањује и њихову пажњу.

НАУЧНИЦИ СУ ФОТОГРАФИСАЛИ МАЛОГ ИГОРА ДОК ЈЕ ПОСМАТРАО РАЗНЕ СЦЕНЕ НА ТЕЛЕВИЗОРУ; ЊЕГОВО ЛИЦЕ ПОСТЕПЕНО ЈЕ ИЗРАЖАВАЛО ИНТЕРЕСОВАЊЕ, УЗБУЂЕЊЕ, СТРАХ И ЗАДОВОЉСТВО.

ОСВЕТА ЈЕДНОГ БРОДА

Био је то један од првих француских пароброда. Имао је нарочиту опрему за превоз намирница које се брзо кваре. Име није имао. Додуше, на његовом боку, крај самог прамца, било је написано словима „Фригорифик“. Натпис на броду само је говорио о његовој намени јер „фригорифик“ у преводу значи — хладњача.

Крајем марта 1889. године у близини ушћа Сене, у густој магли, на

француски брод-хладњачу налетео је енглески брод „Рамнеј“ и тешко га оштетио. Енглези су спасли све чланове хладњаче а брод осуђен на пропаст су оставили.

Међутим, „Рамнеј“ није прешао ни две миље када се иза његове крме појавила црна громада. Својим обрисом подсећала је на „Фригорифик“. Када се растојање између два брода сасвим смањило, свима на „Рамнеју“ било је јасно да је не-

срећа неизбежна. Бродови су се сударили. Авестињски брод ударио је посред „Рамнеја“ и овај је почео брзо да тоне. „Фригорифик“ међутим није изгледао као брод који је претрпео несрећу: брзо се удаљавао од места судара.

Сада су се посаде „Фригорифика“ и „Рамнеја“ нашле у подједнако тешком положају: потражиле су спас у чамцима. Када се магла мало разишла, морнари су поново угледали „Фригорифик“ који је поново почео да се приближава месту несреће; пловнио је према морнарима у чамцима за спа-

савање. Изгледало је као да се „Фригорифик“ креће по команди „пуном паром напред“. Чамци су у последњем тренутку успели да му се склоне с пута...

На оштећеном „Фригорифику“ машине су и даље радиле док се крма, која се у тренутку првог судара налазила окренута удесно, заглавила. Због тога је брод описивао кругове око места хаварије. Агонија „Фригорифика“ трајала је још неко време. А затим је снажна експлозија потресла његов труп и брод је брзо потонуо. Хладњача је отишла на дно — али тек пошто се осветила.

ГРУ-ГРУ, ЧАПА И И ЧОВЕК-МАЈМУН ИЗ ГИЈАНЕ

ГРУ-ГРУ И ЧАПА СУ СЕ ЗГЛЕДАЛИ. И ОНИ СУ ИСКРЕНО ЗАВОЛЕЛИ ВЕЛИКОГ МАЈМУНА.

НЕК БУДЕ ШТА БУДЕ! ИМАЌЕМО НЕЗГОДА КАД СЕ ВРАТИМО У ЦИВИЛИЗАЦИЈУ...

ПОБИ С НАМА... КАД ТИ ЈЕ ДО ТОГА ТОЛИКО СТАЛО!

ПУТОВАЊЕ ДО ОБАЛЕ ПРОШЛО ЈЕ МИРНО И ПОРЕД НЕКОЛИКО НЕПРИЈАТНИХ СУСРЕТА.

ЧАК ЈЕ И ЧАПА УЖИВАО. СА ТАКВА ДВА ДРУГАРА КРЕНУО БИ И НА КРАЈ СВЕТА.

И ДА ДОБРО ОТВОРИШ ОЧИ!

ЗА ТО ВРЕМЕ, ГУВЕРНЕР ГИЈАНЕ ПОСЛАО ЈЕ ХЕЛИКОПТЕР ДА ИСТРАЖИ ШТА СЕ ДОГАЂА У ЏУНГЛИ...

РА... РА... РА-ЗУМЕМ!

ТАКО ЈЕ ПИЛОТ КРАЉЕВСКОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА КРЕНУО У ПОМОЋ ПИПЕМЦИНГУ.

СПАСАВАЊЕ ЈЕ ОБАВЉЕНО БЕЗ ТЕШКОЋА.

ХЕЛИКОПТЕР ЈЕ ПРЕЛЕТЕО ПРЕКО ЏУНГЛЕ УЗ ПАКЛЕНУ БУКУ...

СИМ ЈЕ СТИГАО У ПРЕСТОНИЦУ, КАПЕТАН ЈЕ ИМАО ДУГ РАЗГОВОР С ГУВЕРНЕРОМ.

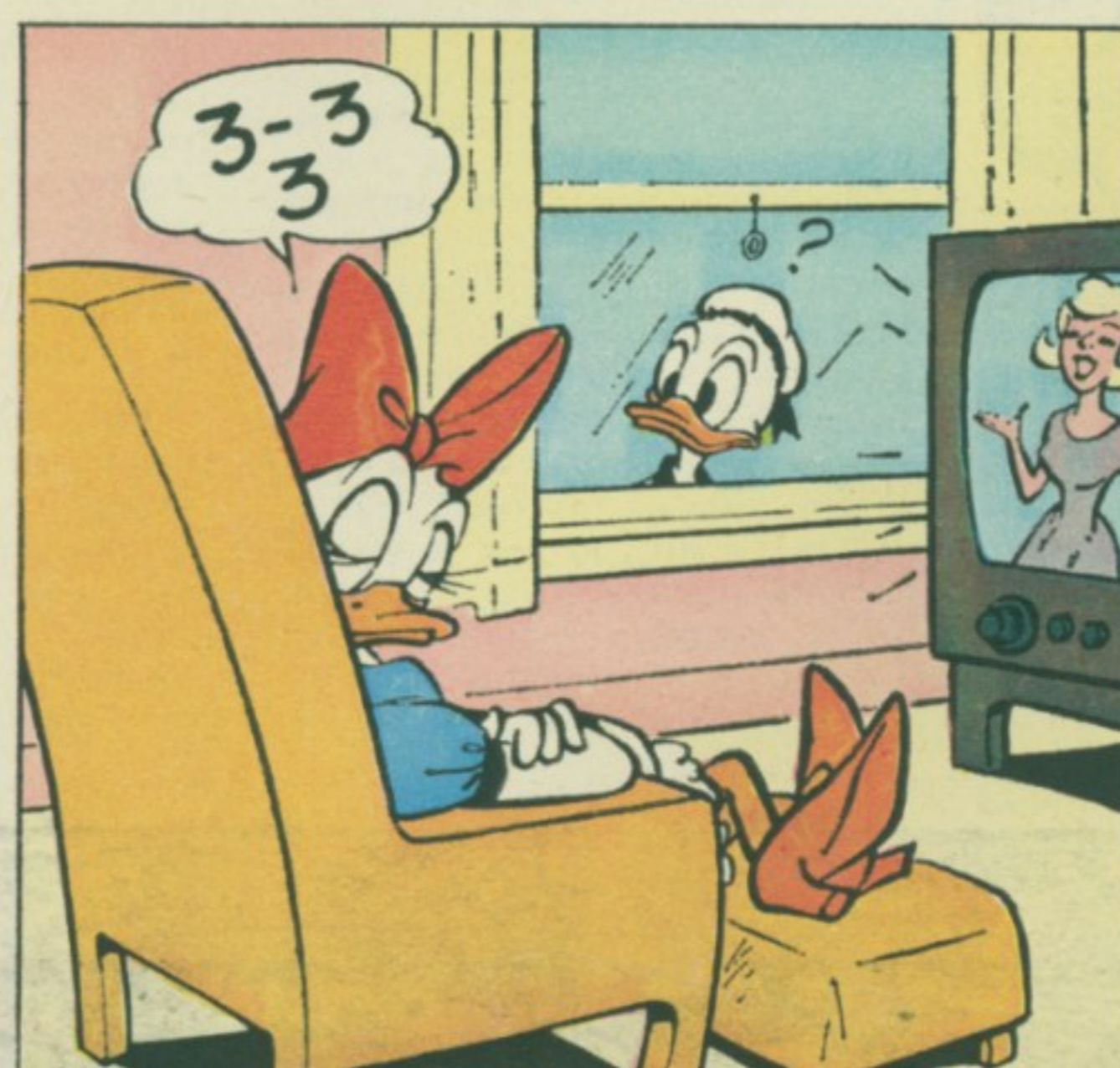
КУЈТЕ МЕ, ЕКСЕЛЕНЦИЈО! ИМАМО ПОСЛА С ВЕОМА СНАЖНИМ НЕПРИЈАТЕЉИМА! БОЈИМ СЕ ЗА ВАШУ СУДБИНУ!

НА СВИМ ПУТЕВИМА КОЈИ ВОДЕ ИЗ ЏУНГЛЕ ПОДИЊИ БАРИКАДЕ! МОТРИТИ НА СВЕ СУМЊИВЕ У ЗЕМЉИ! НЕПРИЈАТЕЉ МАРШИРА НА ГРАД!

WALT
DISNEY

ПАЈА
ПАТАК

КО ЋЕ ПРВИ ПОЛЕТЕТИ?

НЕОБИЧАН ТЕСТАМЕНТ НЕОБИЧНОГ ЕНГЛЕЗА

Да ли ће човек у блиској будућности ипак полетети снагом својих сопствених мишића?

Последњих година у многим земљама, а пре свега у Енглеској, људе је обузела права манија прављења разних крила и направа по моћу којих би човек могао да полети. А за сву ту гужву крив је педесетогодишњи Енглеz Хенри Кремер, иначе познати индустријалац и велики поборник физикултуре. У свом тестаменту Кремер је завештао 30.000.000 динара као награду првом човеку који снагом својих мишића буде прелетео 800 метара. Кремер је дао још три утешне награде од 7.500.000, 4.500.000 и 3.000.000 динара, првој тројици летача који полете снагом својих мишића, и то без обзира колико буду прелетели.

Када је Кремер 1959. године завештао ту тако велику награду, она је важила само за Британце. Међутим, касније је проширена са Енглеске на остали свет. Па ипа, како сада ствари стоје, Енглези имају највише изгледа да је добију. Истина, да сада још ником није ни приближно пошло за руком да се примакне тој награди али неколико на изглед чудних направа показују извештај напредак па неће бити никакво чудо ако награда буде и додељена.

Зашто је тако тешко решити питање летења сопственом снагом? Ево шта о томе мисли др Даглас Вилки, професор универзитета у Лондону. Др Вилки се бави мерењем снаге људ-

ских мишића па је због тога можда најпозванији да одговори на ово питање. Према његовом мишљењу постоји неколико разлога због којих ће човек тешко моћи да полети снагом сопствених мишића. Прво, чак и код птица које лете постоји граница у тежини: око 15 килограма. Што се тежина повећава, то би морала да буде већа енергија потребна за летење. Чак и циновска птица птеродактил, која је нестала с наше планете, пре неких сто милиона година, и поред својих крила дугачких око десетак метара, није била тежа од 15 килограма и то захваљујући својим лаким костима.

пет коњских снага; човеку су потребне четири десетине једне коњске снаге а псу само 0,045 коњске снаге. Према томе, никад коњ не би могао да лети својом сопственом снагом. За човека постоји нада док пас то може лако да оствари. Наравно, ако би имао потребна крила и ако би га неко натерао да вежба.

Уколико је нека животиња већа, утолико је њена снага у односу на тежину мања. Тако посматрано човек је јачи од коња а пас од човека. По исти мерилима, мољац је јачи од јастреба. Према томе, ако нека животиња удвостручи своју тежину њена потенцијална снага по килогра-

САМО НИЗЕРДО И ПО ВЕТРУ МОГАО ЈЕ ДА ПОЛЕТИ ЕНГЛЕЗ ВИЛТОН

Жеља за летењем сопствене снагом стара је готово као и човечанство. Ако изузмемо Икара, онда су и ту Енглези били први. Године 852. пре наше ере британски краљ Бладуд покушао је, као и Икар, да лети помоћу крила која је начинио од птичијих. Године 1507. лични лекар шкотског краља Џејмса IV поломио је ноге при покушају да полети.

Чувени енглески филозоф

која би покретала вештачка крила“.

Три века касније Леонардо да Винчи је начинио нове за такву летелицу.

Иван Грозни је убио једног свог поданика зато што је правио машину којом је покушао да полети. Осуђен на смрт и погубљен због „неприродног и богохулног покушаја да напусти земљу“.

У покушајима да се уздигне снагом својим мишића досад је било више успешних опита, али изгледа да је најдаље стигао Британац Џон Вимпени, главни инжењер једне ваздухопловне компаније на свом апарату названом „Пуфин“. Највећи проблем и њему и свима осталима, представљају полетање и слетање, када апарат треба да лети на висини од три метра где је такозвани земни ефект, с којим и авиони имају тешкоћа, највећи.

Дозвола да све земље могу узети учешћа у овом такмичењу омогућује да се проба врше и у пределима високог ваздушног притиска где је лакше одржати се у ваздуху. Где се такав ваздушни притисак може наћи? Изнад Мртвог мора које лежи испод морског нивоа, а исто тако и у Долини смрти у Калифорнији, која је такође испод нивоа мора.

НАГРАДА!

30.000.000 СТ. Д.

ДОБИЋЕ ЧОВЕК

КОЈИ ПРВИ ПОЛЕТИ

СНАГОМ СОПСТВЕНИХ МИШИЋА

Да ли постоји могућност да и неке животиње полете? Покушавајући да одговори на то питање др Вилки упоређује пса, коња и човека. Да би коњ полетео, морао би да располаже са

му пада на 83 процента раније вредности. Кад све ово узмемо у обзир, могућност да човек полети веома је мала готово ништавна, пошто је он око пет пута тежи од птице.

из 13. столећа Роџер Бекон писао је следеће: „Може да се начини апарат који би могао да лети. Човек треба да седи у средини тог апарата и окреће машину

Шта да се каже о оном грому који је јуна 1872. у Француској ударио у једног сељака, срећом није га ни најмање повредио али му је зато стварно уметнички распарао све шавове на панталонама, скинуо му ципеле и чарапе и одбацио их на 50 метара даље не? Или о оним честим случајевима кад се гром ограничи на то да погођеног сасвим или напола обрије?

Често се у новинама може прочитати да су се на кожи човека погођеног громом нашле, као жигом утиснуте, јасне слике као што је, на пример, слика дрвета под којим је несрећник потражио склониште. На грудима једног дечака кога је гром погодио управо у тренутку кад је

хтео да испразни птичје гнездо, нађена је јасна слика гнезда заједно са младим птичетом у њему.

Али, гром није само аматер-фотограф већ и галванопластичар. Најнеобичнији догађај ове врсте збио се у Чехословачкој 1797. године, када је гром ударио у један црквени торањ, нестала је без трага позлата са црквеног сата док су оловни оквири црквеног прозора који се налазио испод сата засјали у новом златном руху.

Најћудљивија у царстау муња без сумње је она у облику лопте. Познато је да ова улази у собу обично кроз димњак или отворена врата, начини неку најчешће злураду шалу а затим или одмах ек-

сплодира или се једноставно изгуби. О лудоријама овакве муње хронике бележе чудновате ствари. Тако су, на пример, две старице мирно седеле у кући уз своје плетиво. Муња у облику лопте улетела је у собу, истргла плетиве игле из руку на смрт уплашених старица, бацила их у један угао и ишчезла.

Из статистика се може закључити да гром показује нарочиту наклоност (или боље речено мржњу) према мушкарцима. Од стотину жртава удара грома просечно је 71 мушкарац а само 29 жена. Зашто? До данас још нису протумачене ове људне грома за које вероватно постоји неко физичко објашњење.

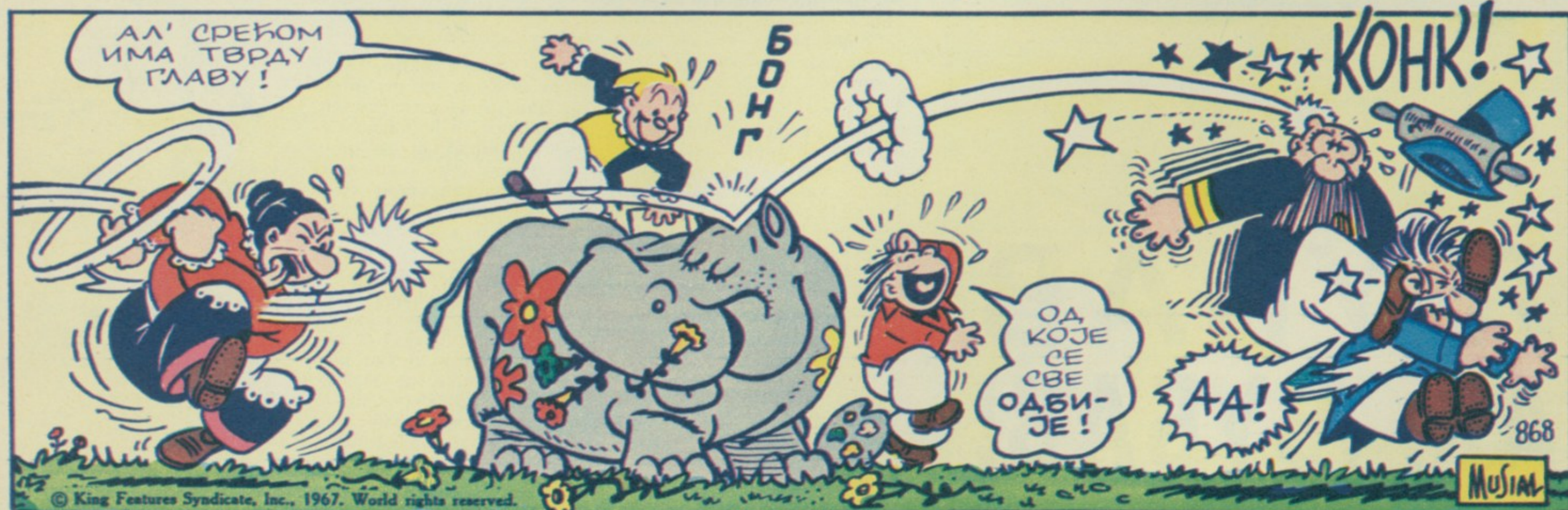
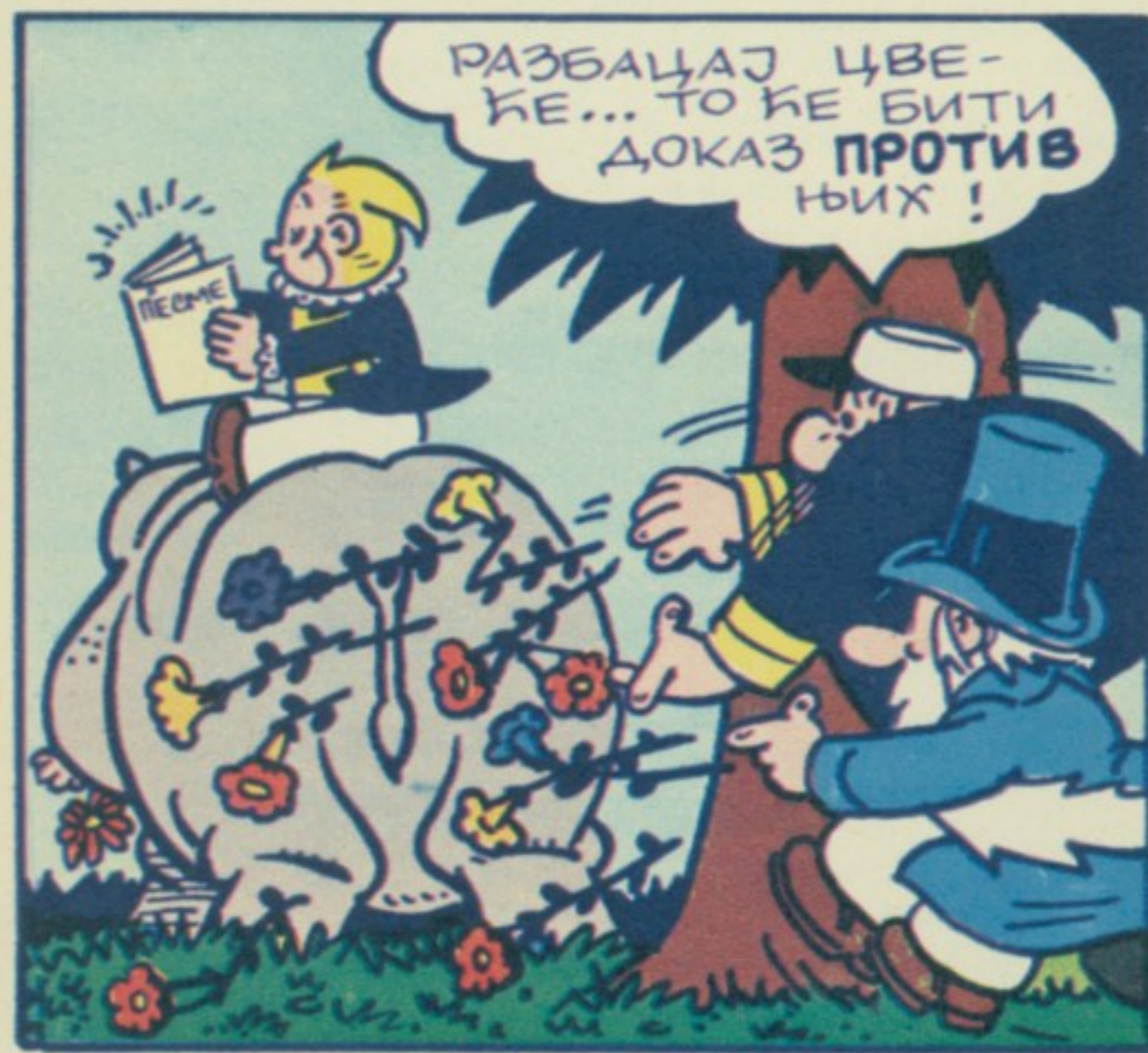
ГРОМ ПОГАЂА ВИШЕ МУШКАРЦЕ

Да је гром природна појава електричног пражњења облака и земље, то данас зна свако ђаче. Па опет, постоје извесни случајеви у вези с громовима и муњама које наука до данас није успела да растумачи.

Бум и Бум

JOE MUSIAL

ЖИВОТ НА ГУБИЛИШТУ

ВЕЛИЧИНА И ПРОПАДАЊЕ ПОРОДИЦЕ ПАРИСКИХ ЦЕЛАТА

Једне спарне јулске вечери 1680. године Шарл Сансон де Лангвал, официр гарде француског краља Луја XIV, ишао је пуним париским улицама и небрижно певушио. Потребно је рећи да је у то време било веома опасно ходати Паризом у тако позне сате. Улице су биле пуне џепароша који су нападали закаснеле пролазнице.

Био је пун самопоуздања: млад, леп, свиђао се женама. Њему, сину јединцу, отац је оставио породични замак и земљу која је доносила годишњи приход од 50.000 ливара. И на двору га је очекивала блистава каријера. Шта би још у двадесетој години могао желети?

СУДБОНОСНИ СУСРЕТ

Младић је изненада, у пола речи прекинуо песму. Испред њега је промакла нека жена. Младић је пошао брже и сустигао девојку.

— Госпођице, — обратио јој се ласкаво. — Куда журите?

— Заклињем вас, господару, да се удајите! — усклинула је лепотица гледајући га молећиво. — Иначе ћете се кајати.

— Кајати? Због чега? — насмејао се Шарл.

И загрливши девојку официр је покушао да је пољуби.

У том тренутку на раме му се спустила нечија рука. Шарл је одскочио у страну и погледао онога који се дрзнуо да додирне њега, дворанина. Пред њим се на-

лазио низак шездесетогодишња мрочна лика.

Крв му је застала у жилама. Препознао је човека кога је неколико пута видео на Гревском тргу. Био је то главни париски целат Лерасер. Целат је без речи извукао из појаса кратак нож са златном дршком.

Девојка се обратила смркнутом човеку:

— Оче! Све ћу ти испричати, само га немој убити.

Лерасер је ћутећи саслушао кћерку а затим изрекао пресуду. Био је суров: смрт на лицу места или брак с Мари.

Сансон није поверовао својим ушима. Зар да се он, дворанин, официр краљеве гарде, ожени кћерком једног целата? Да му је неко, само минут раније казао нешто слично, он би се од срца насмејао. Али, Шарлу сад није било до смеха.

Целат је чекао. Шта да ради? Да пристане на Лерасеров предлог? Заједно са лепом Мари мораће да прихвати и дужност целата.

А ако одбије? Смрт! Лерасер се не шали.

Страх од смрти натерао је Шарла да пристане. Ту, у мрачној улици, написао је обавезу да ће за месец дана оженити са Мари.

ОДРЖАНО ОБЕЋАЊЕ

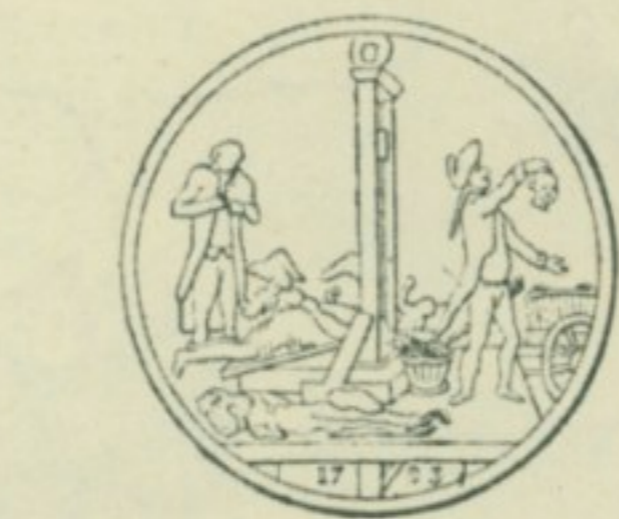
Шарл је одржао обећање. Дао је оставку, оженио се, официрску сабљу заменио је кратким ножем и постао помоћник свог таста.

Ускоро је Лерасер умро и Шарл је постао његов законити наследник. За „нарочите заслуге за краљев-

ну“ добио је 1688. године од Луја XIV специјалну диплому са званичном титулом „врховног извршиоца смртних пресуда“. Отада је све смртне казне над непријатељима краља и домовине извршавао лично Сансон.

Од Шарла Сансона де Лангвала и почиње историја чувене породице целата Сан-

сонових која се одржала готово две стотине година. Захваљујући краљевској дипломи Сансон I је имао огроман приход. Дању је усрдно радио на губилишту, а ноћу је бројао лујдоре. Његова кућа у центру Париза била је луксузно опремљена и могла се такмичити с дворцем чланова краљевске породице.

ХОЛАНДСКА МЕДАЉА ИЗ 1793. ГОДИНЕ

сонових која се одржала готово две стотине година.

Захваљујући краљевској дипломи Сансон I је имао огроман приход. Дању је усрдно радио на губилишту, а ноћу је бројао лујдоре. Његова кућа у центру Париза била је луксузно опремљена и могла се такмичити с дворцем чланова краљевске породице.

Године 1699. Мари је умрла али Шарл није дуго туговао. После два месеца поново се оженио, и то кћерком богатог трговца, Жаном Рене Дибоа. Невеста је поставила услов: мораће да напусти своје страшно занимање. Целат је одушевљено прихватио Жанин захтев јер је и сам размишљао

ДИНАСТИЈА СЕ ШИРИ

За време Сансона II породица целата се разгранала. Они су извршавали смртне казне не само у Паризу већ и у Версају, Туру, Ремсу, Бордоу, Авру и другим француским градовима. Шарл Сансон II био је ожењен сестром своје маћехе, Мартом Дибоа. Имали су троје деце: кћерку Ану и два сина: Шарла — Батиста и Шарла — Никола — Габријела. Овај последњи постао је 1722. године целат у Ремсу. Ана се удала за осредњег музичара Цалеа који је такође прихватио уносно за нимање целата.

Шарл Сансон II умро је 1762. Нешто пре смрти, према тадашњим законима, своју дужност целата предао је седмогодишњем сину Шарлу Жану — Батисту. Пошто дечак још није могао да „барата“ секиром, доделили су му старатеља — бившег помоћника његовог оца Тронсона. Али, упркос својим годинама, дечак је за време извршења смртних казни над нарочито опасним преступницима морао да се налази на губилишту. Прво, да би својим присуством потврдио законитост извршења казне, а друго — да би се привикао на будуће занимање. То је трајало до 1740. године кад је Шарл — Жан — Батист први пут узео секиру у ру-

ке. Али, није му се дало да дуго буде целат. После четири године оболео је од парализе.

На страстишту га је заменио његов син Шарл — Анри који је оног дана када је први пут извршио смртну казну навршио 16 година.

НА СЦЕНУ СТУПА „УДОВИЦА“

Сансонови су непријатељски дочекали велику француску револуцију: бојали су се да ће остати без посла. То се, међутим, није догодило мада позив целата није више био тако добро плаћен.

Највећу „славу“ од свих Сансона стекли су Шарл — Анри Сансон IV и његов син, Анри. У годинама револуције радили су без одмора. Са истом хладнокрвношћу одсецали су главе краљевима, принчевима, жирондинцима, јакобинцима, монархистима...

Године 1791. доктор Гијотин изумео је справу за обезглављивање која је према његовом имену добила назив гиљотина. Као савршенија, гиљотина је заменила традиционалну секиру. У народу су је прозвали „удовица“. Прво погубљење помоћу гиљотине Шарл — Анри је извршио у априлу 1792. године. Био је њоме одушевљен. „Повучеш уже, нож се сам спушта, секунд — и све је готово“ — причао је о свом првом искуству пријатељима и сродницима.

Шарл Анри Сансон IV умро је неколико дана после погубљења Луја XVI

ЉУБАВАХ, ЉУБАВАХ!

Кад се животињама приписују људске особине то се назива антропоморфизам. А природњацима се често баш то замера. Они каткад извесним поступцима животиња придају смисао који ови немају, тумаче њихове реакције као да су у питању људи, а не животиње.

Иако све то добро зна, француски природњак Еме Мишел смело тврди да су животиње способне за врло фина и танана осећања, таква да би их људи могли само пожелети. Знате ли да се животиње даривају између себе? Можда ће вас још више зачудити ако чујете да животиње упућују бићу које воле нежне пољупце.

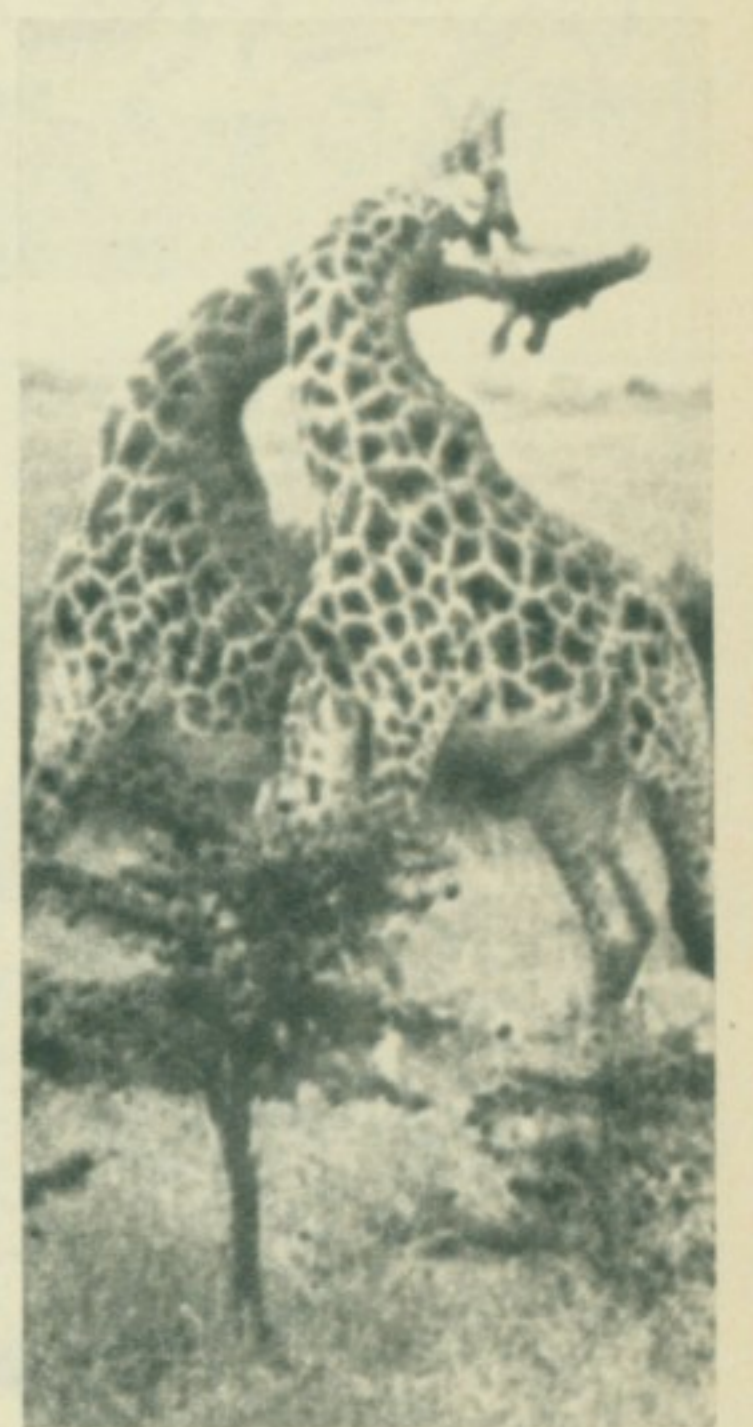
Кад мужјак птице архибалди, недавно откривене у Новој Гвинеји, у-

ЈАПАНСКЕ ЧАПЉЕ

гледа изабраницу свог срца пожурити да јој понуди дар. У недостатку ките цвећа, то је каква лепа гранчица. Он то чини са земље а стидљива женка извесно време оклева на дрвету, а затим облеће око дародавца. На крају, она или се удаљи или прихвати понуду.

Слично понашање примећено је код многих инсеката. Тако инсект *silbocoris natalensis* ретко прилази женки, а да јој не носи на дар какво зрно. Ако га женка прими, значи да је изабрала свог витеза.

ЉУБАВА НА ВИСИНИ

ПРЕ НЕГО ШТО ЈЕ ПРОНАЂЕНА ГИЉОТИНА САНСОНОВИ СУ ОСУЂЕНИЦИМА ОДРУЂИВАЛИ ГЛАВЕ СЕКИРОМ ИЛИ МАЧЕМ. ТАКО ЈЕ ПРОШЛА И ОВА ПАРИЖАНКА, НАВЕЂЕНА ДА ЈЕ ВЕШТИЦА. СВА УВЕРАВАЊА ДА ЈЕ НЕВИНА НИСУ ЈОЈ ПОМОГЛА.

кога је на стратиште пратио син главног целата Анри. Када је целат подигао краљеву одсечену главу и показао је народу, зачуло се: „Живела слобода! Живео народ! Живео Сансон!“

Анри Сансон је из дана у дан савесно обављао своју дужност. Понекад је само у једном дану имао 70 погубљења. Двадесет осмог јула 1794. године у шест часова изјутра Сансон је извршио смртну казну над Максимилијаном Робеспјером истакнутим вођом револуције. Истога дана у смрт су отишла и двадесет два Робеспјерова најближа суборца. У тренутку извршења казне нико из окупљене гомиле није помислио да у неку руку присуствује погубљењу — револуције.

Анри Сансон је преживео не само револуцију. Био је

целат и за време Наполеона I, затим за владе Луја XVIII, Шарла X и Луја Филипа. Али, краљеви који су поново дошли на престо, нису му били наклоњени. Бурбоци нису могли да забораве да је Сансон погубио Луја XVI и његову супругу. Уследио је указ о ограничењу права париског целата Анри Сансона.

КРАЈ ДИНАСТИЈЕ ЦЕЛАТА

Последњи представник династије целата Клемент — Анри Сансон мало је чиме подсећао на своје претке. Био је веома образован и велик зналац сликарства и музике. У читавом Паризу био је познат по раскошним гозбама и великим губицима на картама.

Крајем четрдесетих година прошлог века Клемент —

Анри је пао на просјачки штап. Огромно богатство које је династија стекла, он је изгубио на картама. Поверљивци Сансона VI успели су чак да га стрпају у затвор за дужнике. Пуштен је тек кад је заложено гилотину. Два дана касније требало је да изврши једно погубљење. Целат се обратио својим поверљивцима молећи их да му „позајме“ његову гилотину бар на један дан. Али, они су били неумољиви.

У помоћ му је притекао врховни државни тужилац коме је Клемент — Анри све искрено признао.

Тог истог дана на тргу Ла Рокпет Клемент — Анри Сансон је извршио своју последњу смртну казну. Било је то 24. августа 1847. године.

ИНДИЈСКЕ КОБРЕ

НЕЖАН ПОЉУБАЦ МРМОТА.

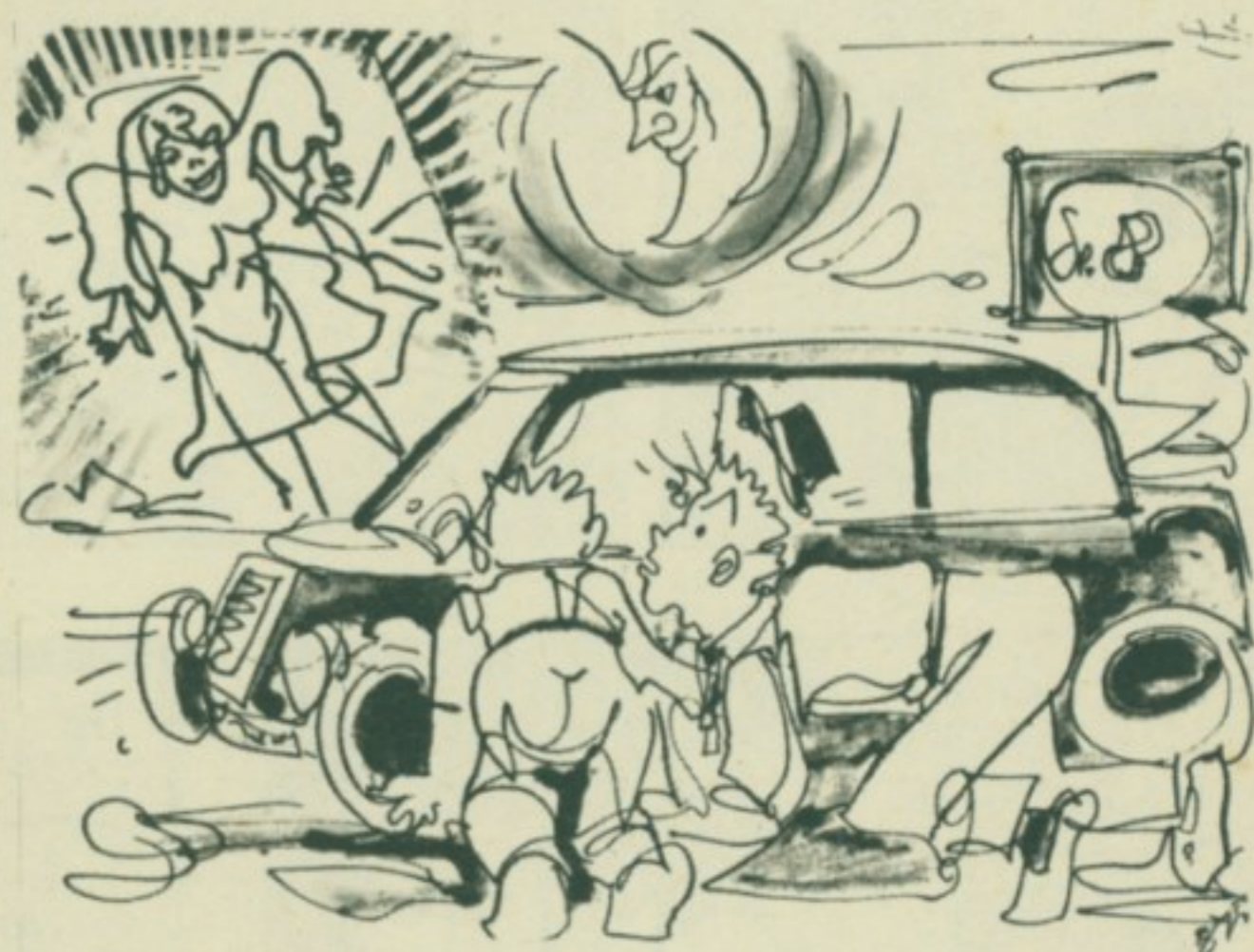
Исекти врсте емпијес долазе у ред најкрволочнијих. Они прождиру комарце и друге ситније инсекте које хватају у лету. Па ипак, мужјаци су врло нежни према изабраницама. Међутим, њихови дарови су врло стварни и корисни. То је обично плен који женка поједе у сласт.

Како су тек нежни и пуни осећајности животињски загрљај и пољупци. Треба само погледати пар фока, пар жирафа које се милају вратовима, пољупце кљуновима два пингвина или дуговратих јапанских чапљи или пољубац два мрмота

ВАШАР СА СВИХ КОНТИНЕНТА

ОСВЕТА. — Неки моторизовани туриста логоровао је без дозволе на једном приватном имању у јужној Норвешкој а кад је понао оставио је гомилу ђубрета. Разљућен, сопственик земљишта преконао је отпатке и нашао коверат са адресом незваног госта и осветио му се. Све отпатке је спаковао и послао на нађену адресу с назнаком да ће поштарину платити прималац.

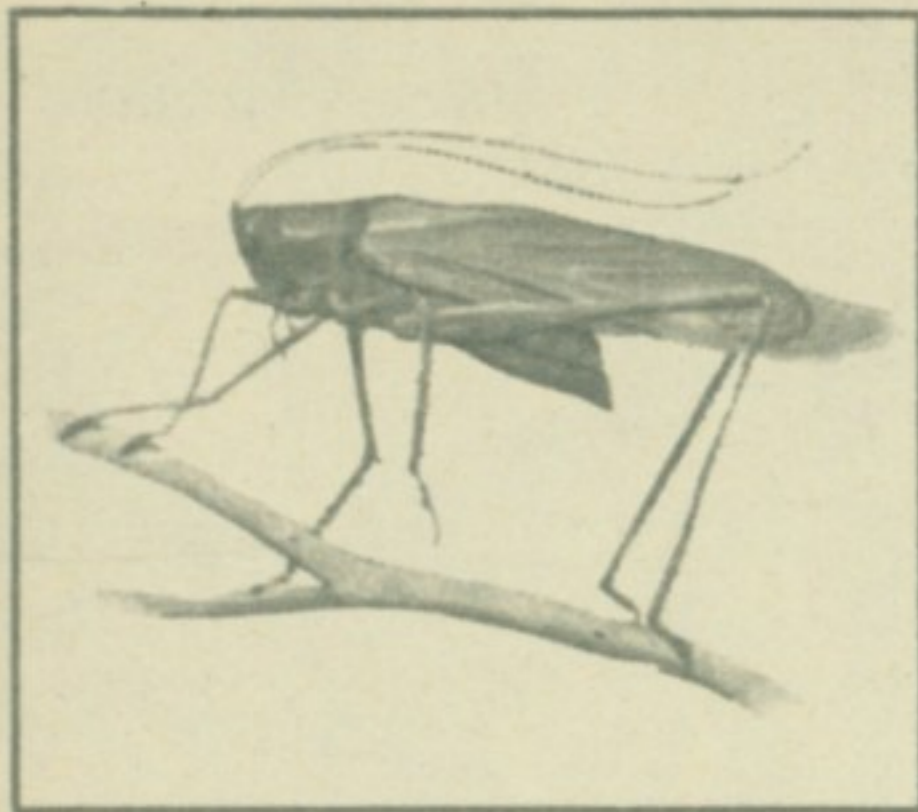

НОЋНИ ДУХ. — Аутомобилисти који би се у поноћ нашли на ауто-стради у близини финског градића Каарлена причали би да су видели духа. Прича о „духу“ брзо се раширила и пут на којем се појављивао постао је тесан: колоне аутомобила закрчиле би га сваке ноћи. Дух је откривен: била је то нека девојка која је хтела да провери да ли су људи још сујеверни.

ЈЕЛОВНИК. — Цун Хаг из Сент Пола, у Америци, муку мучи са јеловником. Њен муж је пословођа једне трговине која продаје конзерве и зато сваки нов производ испробава у сопственој кући. Да етикете не би утицале на суд укућана он их поскида са кутија. Кад седну за сто никад се не зна шта ће „испасти“ за ручак. Средом, Хагови имају пса који није пробирач.

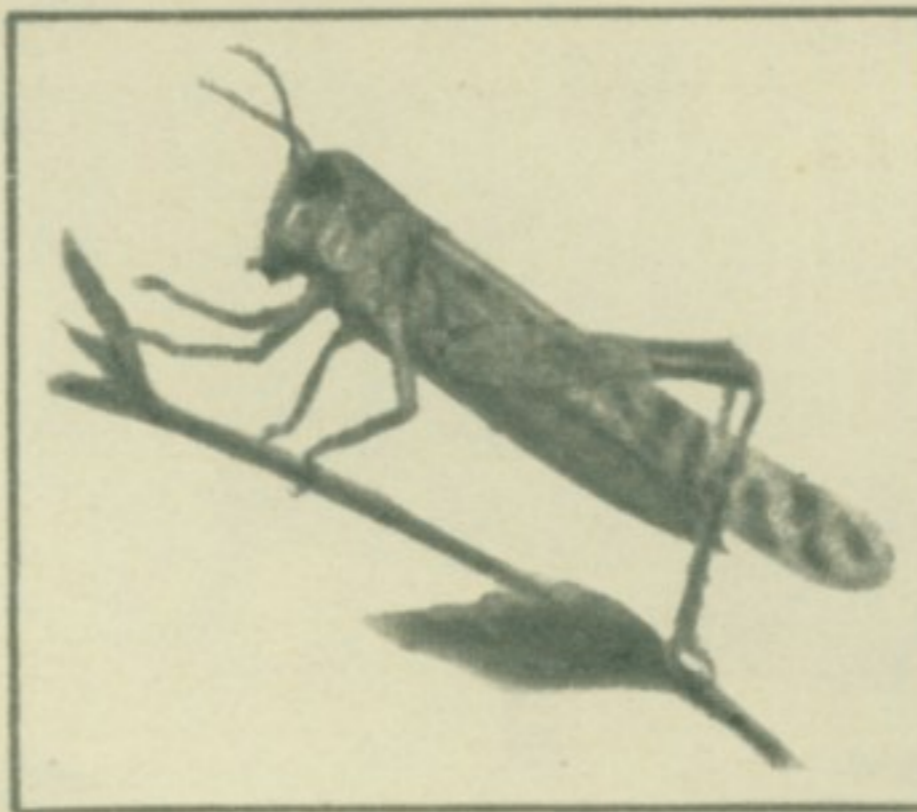

ЗЕЛЕНИ СКАКАВАЦ

ПОПАЦ

ЗРИКАВАЦ

ЦИКАДА

НАЈЛУЋА МУЗИКА НА СВЕТУ

ЗЕЛЕНИ СКАКАВАЦ ПОМАЖЕ БОРБУ ПРОТИВ ПОДМОРНИЦА.

Недавно сам присуствовао заиста чудном концерту: један музичар гудио је ногом о тестеру, други је свирао ударајући у бубањ на свом трбуху, трећи је свирао својом главом по дасци, док је последњи подиравши све четири, ударао леђима по земљи.

Најновији цез у неком локалу за битнике? Никако! Наши музичари нису нико други до један скакавац, цикада, дрвоточац и ровац, сслести најлућег оркестра на свету. Ако желите да чујете целу групу, пођите једне августовске вечери у њихово омиљено позориште, на спржену траву или осушену земљу обасјану месечином која трепери.

Мушки оркестар

Одувек сам волео ту луду музику у трави, али почео сам страсно да је проучавам тек од оног дана када је један физичар, професор Жорж Пирс са Харвардског универзитета, решио да испита најгласније звуке животињског порекла — неки инсекти се чују на раздаљини од 1500 метара — за потребе инжењера-акустичара. Ускоро се његово интересовање пренело на чудновате инструменте царства буба и запањујуће звуке које они производе. Ту смо се срели он — физичар и ја — ентомолог.

Оркестар се састојао искључиво од мужјака, женке ретко „певају“. Милиони извођача стварају такву страшну галаму да истраживачи морају да издвоје одређене примерке и да слушају њихову музику у лабораторији. Али инсекти се најлакше од свих живих бића прилагођавају средини, па се задатак посматрача компликује.

У лабораторији професора

Пирса, на пример, један скакавац је пореметио теорију овог научника, који је сматрао да је могуће препознати инсекте по висини звука који производе и ритму. Научно је да броји и промени своја уобичајена два такта.

То је био амерички зелени скакавац, дивна животињца која подсећа на изувијану влат траве. Он производи звук тарући ивицу једног спољног крила о ивицу другог које има око 200 зубаца. Права тестера. Друга занимљива појединост за физичара била је та да зелени скакавци имају у дну крила минијатурно појачало, пречника мањег од три милиметра, начињеног од хитина као и тврди спољни скелет инсекта. Тај мали диск, тањи од листа хартије а јачи од челичног листа исте дебљине, може да појача звук од трења, које је готово нечујно, тако да се чује на 1500 метара. Уз помоћ својих асистената научник је направно теоријску шему овог уређаја за појачавање, и истраживачка лабораторија за борбу против подморница користила се њоме за своје проучавање звучне сигнализације.

Попац на огњишту

Попси су познати готово у целом свету и лако се препознају по здепастом телу, дугачким пипцима и великој глави и навици да певају на огњишту или кухном прагу. Они изводе своје врло гласно „кри-кри“ тарући ивицу левог спољног крила снабдевену „стру галицом“ о тестеру која се налази на рубу десног. Песме зрикаваца имају одређе-

но значење: Неке су љубавни зов, друге значе опасност, а извесне једноставно потврђују присуство музичара.

Попац који живи на дрвету има један од најпродорнијих и најупорнијих звукова у царству инсеката, једно „три-и-и“ које се бесконачно понавља. То је љубавни зов. Чудан позив на

ње ноге да и њима тарамаље које се налазе на ивици спољних крила. Та гимнастичка вежба ствара онај звук успореног мотора којим лети одзавањају поља.

Најгласнији чланови из оркестра буба су „добошари“, који буквално ударају једним предметом о други. Цикада је њихов класичан представник. Они чији жи-

дрво. Он приређује концерте у свом пребивалишту: обрађеном дрвету и старом намештају и његово „тиктак“ може да се прати годинама.

Муве зује у F-дуру

Поред инсеката који певају да би се споразумевали, постоји и једна група повремених музичара. То су муве, пчеле и комарци. Физичари нису потценили њихове гласове и проучавања домаће муве су открила да оне зује у еф-дуру, машући крилима 21120 пута у мину-ту.

Пчеле и осиге се такође служе крилима да би произвеле звук и он увек показује њихово расположење. Када мирно скупљају храну, оне зује, кад зову партнера „пиште“, „ричу“ ако их неко напада. Али, музичар кога волим више него све ове виолинисте и добошаре је — ровац.

Ту недавно, радећи у башти, нашао сам једног. Овај танани и светлцуви инсект био је на леђима. То му се често догађа. У тренутку када сам се наднео да га погледам, изненада је искривео главу и реп који су били ослоњени на земљу, део грудног коша пропео је изван олучића који му је на стомаку, и ја сам помислио да је готов. Уз звучно „клик“ подигао се једним замахом и тај покрет га је одбацио на висину од 45 сантиметара. У ваздуху се окренуо и дочекао на ножице.

Док сам посматрао његов салто мортале пролетела је зујећи пчела у потрази за медом, скакавац је изводио своју песму узлетања, а цврцак ударао о свој добош. Под топлим августовским сунцем оркестар је свирао свој крешендо.

МИНИ РИЗА

На улицама Лондона појавила се пре неколико дана ова необична верзија мантије за калуђерице. Старлет која се тако одевена провозала бициклом кроз највећу гужву зове се Пипа Бендикт, има двадесет једну годину и управо почиње филмску каријеру. Пипа се хвали да је прва девојка у Енглеској која се усудила да јавно понесе ову „средњовековну мини-одећу“. Разуме се да она то није учинила у знак протеста против застарелих правила женских калуђерских редова већ да би себи направила рекламу.

љубав с обзиром да је женка глува а њено тело лишено пријемника. Али, када мужјак тара своје лево крило — гудало о десно — струну, једна мала шупљина смештена иза крила пуни се течношћу чији мирис допире до женке.

Зрикавци-селице, које библија помиње под именом скакавци, свирају помоћу задњих ножица. Стојећи на „рукама“, попец подиже зад

вот траје две године велики су око 3 сантиметра; здепасте су и често имају пар лепих, провидних крила. Њихово цврцање је љубавни зов и личи на звук тестере кад пили дрво. Звук је прво нежан, затим се појачава да би најзад постао заглушан.

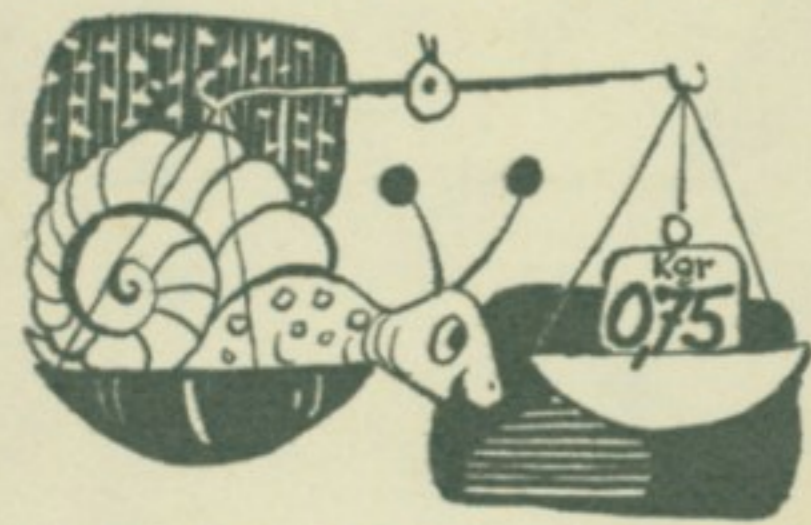
Дрвоточац или часовник смрти најчуднији је од свих добошара јер свира ударајући сопственим телом о

**ЈЕСТЕ
ЛИ
ВЕЋ
ЧУЛИ
ДА...**

● У Чалфонту, у Енглеској, постоји бар који нуди својим гостима највећи избор сендвича на свету: 501 врсту. Најпопуларнији сендвич је ташта-сендвич који се прави од старог хлеба, суве овчије плећке, змијског језика и укисељених краставаца.

● пољски чувар из Монта у Француској пронашао је пу-

жа три пута већег од обичних лужева. Овај „цин“ био је тежак 75 грама.

● у Чикагу је пре извесног времена отворена изложба посвећена „удобности животиња које се држе у стану“. Запажени су следећи предмети: кишобрани који се монтирају на огрлицу пса; тепих за псеће кућице, џемпер за животиње које имају крзно, перје или крљушт. Наравно ни храна није заборављена. На једној паштети пише да је подједнако добра и за господара и за његовог четвороног љубимца.

● редак експонат изложен је у Националном музеју у Нигери: лобања фосила кро-

кодила старог, према процени научника, 100 милиона година. Претпоставља се да је ова животиња живела у мочвари неке огромне, данас ишчезле реке.

● човечија плућа састављена су од око 350 милиона плућних мехурића-алвеола.

● амерички хотелијери направили су ранг-листу гостију који дају најмањи бакшиш. На првом месту су

спортисти, за њима долазе лекари, зубари, жене-писци, глумци и санкари, па апотекари и професори.

УСКРО И КОД НАС? *****

ОБЕЋАЛИ СУ МИ ЗАМАК

**МАНИЈА СКУПЉАЊА
КУПОНА У ФРАНЦУСКОЈ**

Моје памћење не досеже тако далеко да бих могао тачно да кажем кад је то почело. Али, ипак мислим оног да на кад сам отворио кутију прашка за прање рубља и у њој нашао купон са сто бодова.

На предњој страни писало је масним словима: „Бон за сто бодова“ а испод тога и словима „сто“, сигурно зато да би била искључена свака подвала. На полеђини је стајало да онај ко скупи 5.000 бодова, добија замак из XVI столећа, окружен имањем од четири стотине хектара.

Закључио сам: за 5.000 бодова оваква резиденција дође му као дабе и одлучио сам да је добијем.

Шанса је ту

Купио сам још тридесет кутија. Кад сам се вратио кући, отворио сам све кутије и грозничаво почео да чепрам по њиховим утробама. Нашао сам 16 купона са по сто бодова, два купона са по 500 бодова и један са 1.000 бодова, укупно — 3.700 бодова. Значи, могао сам гајити наду да ћу у блиској будућности постати власник замка.

Просуо сам прашак за прање кроз прозор јер ми није био потребан и брзо отрчао да купим још 17 кутија. Тако сам дошао до 5.000 бодова.

Одмах сам написао фирми која производи овај прашак и припојио све купоне, додавши још неке информације правног карактера у вези са преношењем некретнина. После три дана добио сам одговор: увршћен сам међу 73.422 кандидата у следећем колу.

Нисам се одушевио због „следећег кола“. Осим тога, из писма као да је провејавала извесна нон шалантност.

У жељи да нас некако разврста у категорије, фирма је уз писмо приложила један упитник са пет питања на која је требало тачно да одговори свако ко је хтео да остане у даљем такмичењу. Питања су била некако закукуљена и нисам могао одмах да одговорим на њих. Морао сам да узем одсуство с посла да бих се у Народној читалоници посаветовао са стручњацима. После дванаест дана имао сам све одговоре и послао их фирми која је производила прашак за прање рубља. Веровао сам да је најзад свему крај.

После неколико дана добио сам друго писмо у коме ме обавештавају да сам се, захваљујући тачним одговорима, квалификовао за завршно коло, које ће се одржати 18. маја у мјузик-холу у центру града. Не могу вам рећи колико ми је то било непријатно. Радије бих поново сакупио нове бонове, одговарао на разне упитнике, или написао епску песму, него да на јавном месту доживим срамни пораз. Па ипак, почео сам да се припремам за ово последње одмеравање снага.

Кад се одређеног дана подигла завеса, на позорници је стајало нас дванаест кандидата, поређаних као редови тикава. Осим нас био је ту и директор фирме за производњу прашка за прање руб-

ља. На крају се појавио познати конферансије и публика га је топло поздравила аплаузом.

Једе ли ваша бака сир?

Настала је тишина и конферансије је почео да прича разне приче о такмичењима. С времена на време погледао би нас с интересовањем, али мени се то његово интересовање учинило некако злурадо. Укратко, тај човек ми није био симпатичан.

— Дакле — рече он — сад ћемо нашим кандидатима поставити питања која захтевају веома прецизне одговоре. Ко на своје питање одговори најтачније — добија замак. Сваки кандидат има један минут за размишљање.

Имао сам број осам. Најпре су испитивали прву седморицу. Питања су се односила на најразличитије ствари и захтевала су изванредно прецизне одговоре.

Кад је дошао ред на мене, конферансије ме је позвао да приђем ивици позорнице и замолио ме за неколико сасвим личних информација. То је, вероватно, уобичајен поступак, али за мене је то било страшно. Мора да је то и он

ЧУДАН УЛОВ

Томас Вебер из Охаја тако је страствен пецарош да чак и зими иде на пецање. Тако се ове године у јануару упутио на језеро Шугар Рок. Ускоро, удица је задрхтала и он је повукао: уместо рибе на удици је била комплетна камера са свим додатним деловима. Мада је Вебер објавио у новинама да је нашао камеру, нико се није јавио. Срећни налазач сад се бави и фотографисањем.

приметио јер је све упорније инсистирао на одговорима.

Његова самоувереност ме је толико нервирала, па сам га у једном тренутку подмукло ритнуо у чланак на ноzi. То ме је испунило бескрајним задовољством. Конферансије је био изненађен и глупо се осмехивао. У публици се заорио смех.

На крају ми је поставио питање. У сали се зачуло „пст!“

— Дакле, рече конферансије — ваше питање гласи: „Ко је победио на последњој трци „Тур д Франс“ и за које време? Рекао ми је још да се могу преварити у неколико секунди, што не би било тако важно.“

Фантастични Моторуку

Да су ми дали три дана за размишљање, кладим се да бих могао

ЗА 5.000 БОДОВА ОВАКВА РЕЗИДЕНЦИЈА ДОЂЕ КАО ДАВЕ

да дам неки одговор који би имао бар мало везе с бициклизмом. Али, за један минут, покушај је унапред био осуђен на неуспех. Моје познавање спорта је тако минимално и моји пријатељи то знају. Признајем да сам се понашао напросто детињасто и да сам се претварао да ми ово питање најбоље од свих одговора и да захтева да само мало прелистам по сећању. Осмехнуо сам се и покретом руке замолио за неколико тренутака стрпљења. Директор фирме за производњу прашка приступио је ближе. Насмешио сам се и на њега.

Кад је видео да се спремам да одговорим, конферансије рече:

— Не журите, имате још четрдесет секунди.

Дао сам му на знање да то није потребно и изјавио:

— Победник је био Јапанац Моторуку, стазу је прешао за седам месеци, тринаст сати, осамдесет три минута и за упола мање секунди, што је још спорно.

Можда ћу узети секретарицу

Авај! Овај случај ме је у извесној мери прославио у рекламним агенцијама и уредима који испитују тржиште. Писали су ми писма, обавештавали ме о свим такмичењима, позивали на поновну победу.

Пошто немам нарочито јаку вољу, нисам могао да се одупрем неодољивој привlačности бонова, купона, премија и упитника. Прошле године сам, чак, дао отказ на место помоћног књиговође и сад се посвећујем само конкурсима. Понекад радим и по петнаест часова дневно а ноћу не спавам. Омршавао сам. Можда ћу морати да узем секретарицу.

Награда за сав овај труд су огромне залихе разних паста за зубе, мармеладе и конзервисаног грашка, читав магацин на којем би ми позавидела и најревностнија домаћица. А да и не говорим о читавом брду разних предмета за које још ни не знам како се употребљавају. Једном ће ми, сигурно, за нешто послужити.

Гајим нарочито велику наду да ћу добити фарму и петнаест грла рогате стоке, што за 30.000 бодова нуди једна солидна фирма која производи маст за паркету. Без сумње, живот на високој ноzi ми је ту близу, надохват руке.

Филип Гал

ДЕНИС МАЈСТОР КВАРИШ

НЕОБИЧНА БИЉКА

АВОКАДО

Биљка авокадо добила је своје необично име погрешним изговором ацтечке речи „ахуацатл“. Плод биљке авокадо је на високој цени код домородаца централне Америке, у чијој исхрани он замењује месо. Јер, језгро авокада поред тога што је веома богато витаминима садржи велик проценат масноће и има знатно више калорија од банане и других хранљивих плодова. Авокадо расте као дивља биљка у тропским и суптропским пределима Америке. Стабло високо десет до двадесет метара украшава лепо лишће тамнозелене боје. Дрво непрекидно цвета — од јесени до пролећа. Цветови скупљени у гроздове зеленокасто су жуте боје. Зрели плодови су слични великој крушки и боја им иде од зелене до жућкасте па чак и црвене. Месо авокада је жуте боје и пријатна мириса. Међутим, његов укус није нарочито пријатан. Бар не за оне који нису навикли на њега и не знају да га припреме према специјалном рецепту.

ЧОКОЛАДА •КЛИ КЛИ•

Кли кли

МЛЕЧНА ЧОКОЛАДА ПУЊЕНА ПРИРОДНИМ ВОЊНИМ КРЕМОВИМА

УЧЕСТВУЈТЕ У НАГРАДНОМ КОНКУРСУ „КЛИ — КЛИ“!

Сваки онај читалац који на адресу: „ЗВЕЧЕВО“, Славонска Пожега, (за конкурс „КЛИ — КЛИ“), пошаље своје оригиналне стихове на тему **ЧОКОЛАДА „КЛИ — КЛИ“**, учествоваће у наградном конкурсима на коме ће бити подељено 50 колекција наших чоколада. Број стихова није ограничен!
(Сва ауторска права на награђене текстове прелазе на „ЗВЕЧЕВО“)

„Звечево“ СЛАДИ И НАГРАЂУЈЕ!

ДЕЦО!

Non-stop наградна игра „ЗВЕЧЕВА“ још увек траје! Сва обавештења тражите у продавници у којој купујете чоколаде „ЗВЕЧЕВО“.

ЗНАТЕ ЛИ

Обележите право значење речи. Ако имате свих пет погодака, дајте себи оцену — одлично са похвалом. За четири поготка оцена је — одлично, за три — врло добро, за два — добро и за један — довољно.

1. КРИНКА

1. Врста цвећа, Маска 3. Зимска обућа.

2. ОРБИТА

1. Крива линија 2. Штитна жлезда 3. Врста брода

3. СТЕТОСКОП

1. Играчка 2. Јак доглед 3. Лекарски инструмент.

4. БАТИСКАФ

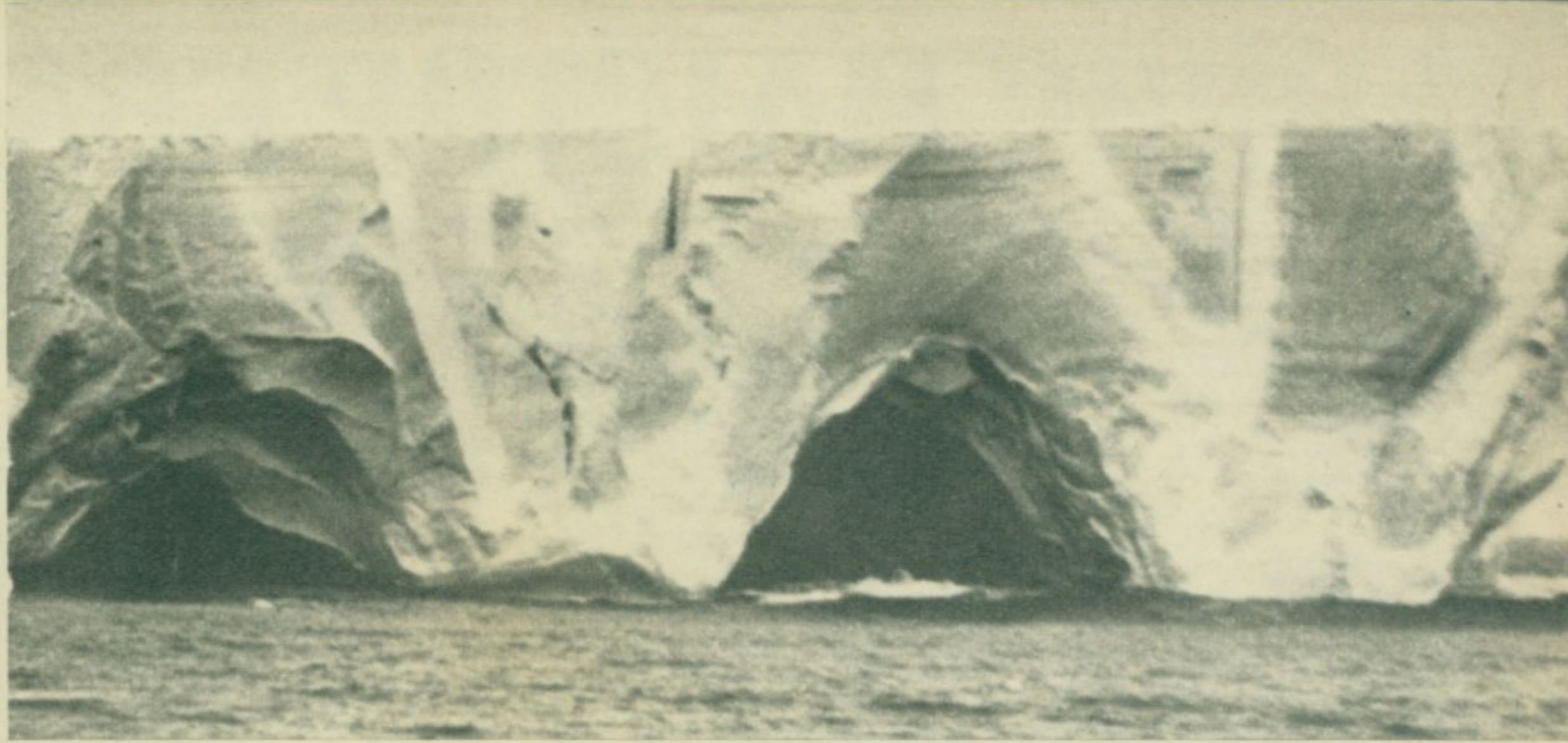
1. Поморска справа 2. Брзи чамац 3. Део опреме космонаута.

5. ЖРВАЊ

1. Жетелица, 2. Ковачки алат, 3. Воденични камен.

ОДГОВОРИ:

1. Маска, образна. 2. Пуцања, крива линија по којој се креће небеско тело. 3. Лекарски инструмент за ослушкивање дисања плућа, рата ср. 4. Справа-ронгло за истраживања у великим дубинама. 5. Велики округаво воденични камен са овом средом.

ТУРИСТИ СУ ФОТОГРАФИСАЛИ ЊЕГОВЕ ОГРОМНЕ ШУПЉИНЕ

ПУТОВАЊЕ ЛЕПОГ

ЈЕДАН АВИОН ОБЕЛЕЖИО ГА ЈЕ КАО КРА-

Лепи Владимир није увек био ледени брег. У почетку је припадао веома сложеној породици из обала Гренланда.

Лепи Владимир је проживео међу својима срећно детињство без икаквих трина, добијајући током година већу запремину и друкчији облик, пијући сваког дана без негодовања велику порцију морске воде и учеша са својом браћом историју Пола и основе физике које свака права ледена санта мора да познаје (Приобалне леде-не-ма-се се

сас-то-је од нај-ма-ње два ни-во-а и од ле-де-ног о-монта-ча ко-ји мо-же да достиг-не деб-љи-ну од 20 сан-ти-ме-та-ра).

Хладмирова мама се старала о васпитању деце. Она се много бојала да њени синови, као толика данашња младеж, не пуште једног дана да им порасту сталактити и придруже се бројним пловеним сантама које представљају друштвени проблем Арктичког океана. А пловеће санте су рашчупана ледена брда, веома непријатног изгледа, која се за час испрљају јер њихова чупава површина задржава сву прашицу.

морских миља, а његова важност је страшно порасла. Свуда кроз етар летели су сигнали и поруке у којима се говорило о њему.

Моћне лађе добијале су наређења да промене правац, а осматрачки авиони су надлетали нову морску неман. Све живо му се с дужним поштовањем склањало с пута, а он је спокојно пловио по таласима, носећи своја два километра дужине.

На самом врху Хладмирова одушевљено се смешио тата Оскар, стари бели медвед, пресрећан што учествује у тако дивном крстарењу.

Он се понашао као неки искусни капетан дуге пловидбе и чак је давао савете таласима, који су, у подножју великог леденог брега, вајали хиљаде архитектонских мотива, да би га још више улепшали.

У току три дана Хладмир је на својим боковима стекао мноштво торњева, а море је поздрављало његов напредак бучним концертима, весело улазећи у већ дубоке шпиље на његовим бедемима. Очеvidно, а то би вам рекао и сваки уметник, лепоти треба жртвовати мало сувишних килограма, а Лепи Владимир је већ изгубио једну тону што му је дало нешто оштрије црте. Што се тиче Оскара, он је мало огладнео.

Трагом великог стрица

Али, материнска брига била је узалудна, јер је у Хладмировим венама текла друкчија вода. Његов стриц, излапела ледена развалина, испричао му је једног дана ствари од којих би уздрхта ла свака млада санта: Хладмир је слушао причу о бурним подвизима свога деди, који се прославио у поларној историји јер је потонио многе бродове.

И Хладмир је, осећајући како у њему кључају чудновате струје зажеleo да види света. И као што су се некада људи одметали у гусаре, тако је он решио да постане ледени брег.

Његова мама је узалуд лила сузе, а тата страховито праскао. Ништа није помогло: онога дана када је достигао висину од 700 метара, од чега 70 метара изнад морске површине, Хладмир је искористио један јачи талас, направио пукотину између себе и своје породице и одлучно се отиснуо. Поносит и чист, односећи на свом врху, као маскоту, једног згранутог белог медведа упутио се карту Нове Земље, тврдо решен да се прослави.

Страх и трепет мора

Хладмир није дуго чекао. Није прешао ни десет

Ти досадни фотографи

Почетком друге седмице пловидбе Хладмир је доживео велику непријатност. Управо је био прстигао неке колеге — јадне слабиће — када га је надлетео један авион.

„Опет фотографи!“, — помислио је Хладмир и, правдећи се као да се ништа није

СПОРТСКИ КАЛЕИДОСКОП

ОЛИМПИЈСКИ ДИВ

У Олимпији, месту на Пелопонезу, где су некад одржаване олимпијске игре, археолози су ископали огроман камен, тежак 144 килограма, на којем је писало: „Бибон је овај камен подигао изнад главе једном руком“.

Стари грчки атлетичари били су веома снажни, али је чак и у њихово време Бибонов подвиг морао бити нешто изузетно кад су његови савременици осетили потребу да га забележе.

СПОРТ ЗА ЖЕНЕ

Иако је кошарка веома стар спорт — за сличну игру лоптом знали су домороци Америке још пре него што је Колумбо открио Нови свет — сматра се да ју је „изумео“ 1891. године амерички лекар Џејмс Нејсмит. Европа је веома брзо прихватила ову игру и она је постала један од првих спортова којим су се бавиле и жене.

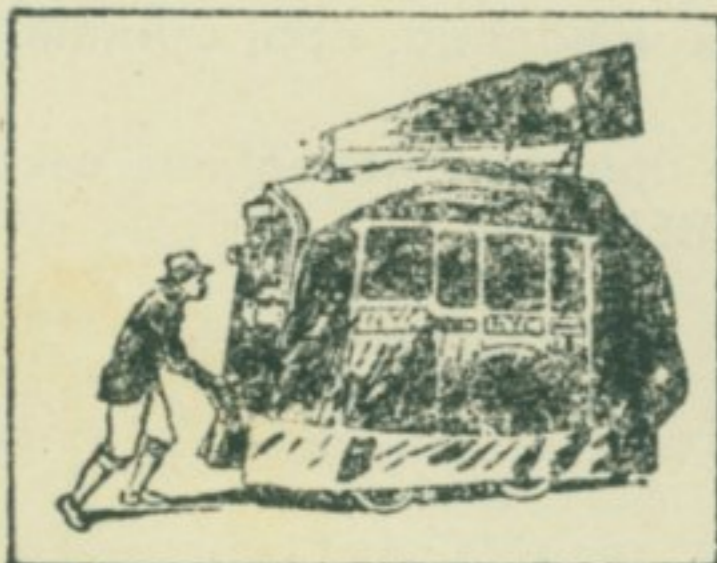
ПИТИ ИЛ' НЕ ПИТИ

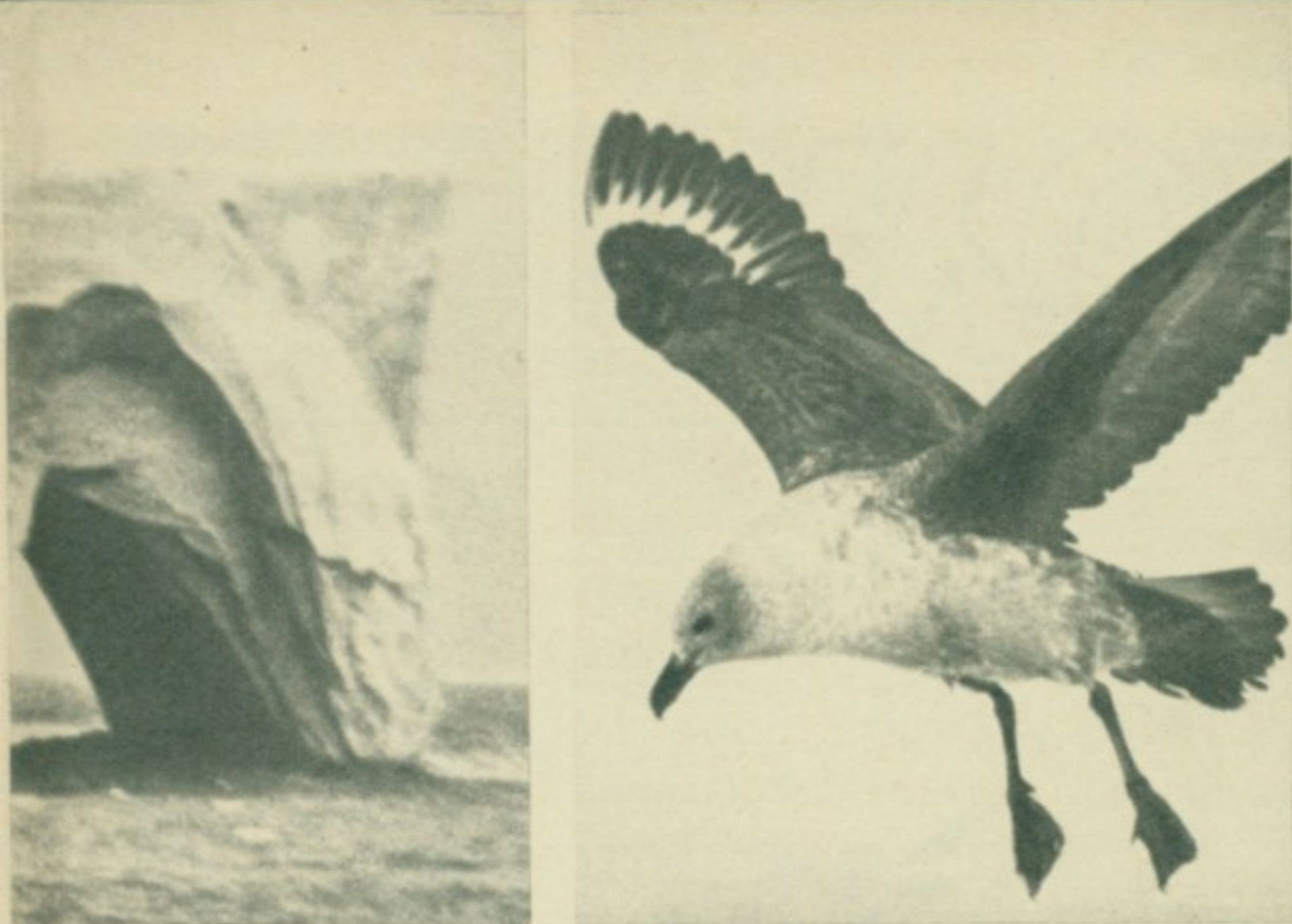
У оквиру борбе против алкохолизма у Шведској је пре неколико година одржана фудбалска утакмица између апстинената и пријатеља добре капљице. Победили су они који воле да понекад заваре у чашу, и то са 10 према 0.

ОКО СВЕТА

Почетком овог века, тачније речено од 1908. до 1911. године, Енглеz Џорџ Шилинг пешице је обишао Земљину куглу гурајући испред себе лака покривена кола која су му служила за становање.

ГАЛЕБ МУ СЕ ЧУДИО

ХЛАДИМИРА ВУ СА ДИВЉЕГ ЗАПАДА

десило, отпловио је на сунце да би приказао диван водоскок на својим падинама (то је стари трик ледених брегова да, жртвујући који килограм, истопе на сунцу неколико лоптица, које падају у море у виду прекрасних водопада).

Али авион није дошао да га сними. Извео је два врло тачна круга и код трећег, фљас! Лепи Хладимир је из ненада добио по глави јак млаз црвене боје.

Тата Оскар, запрепаштен и испрсан, увређено је мумлао. Хладимир нем од чуда, покушавао је да се опере у једном великом таласу али се боја није скидала: обележили су га као обичну краву са дивљег запада да би пратили његов развој и пре познали га међу друговима. Као да његов раст није довољан да га разликују од других!

Оскар напушта игру

Не говорећи ништа, бели медвед Оскар је забринуто пратио како се, током времена, Хладимир помало топи. Његове шпиље постале су дубље а врхови нижи, лед мекши. „Ништа не мари, мислио је Оскар, то је од умора и дугог путовања. Срећом, Хладимир ће моћи да се одмори јер улазимо у струју која ће нас сама носити“. Оскар је погодио: улазили су у Голфску струју.

Мала лађа обилазила је око Хладимира и медвед Оскар, који је ужасно оморшавео, могао је да види туристе како снимају ледени брег. Хладимир је дрхтао од беса: то је била прва лађа која се усудила да му приђе.

— Када бих имао бар педесет тона више, одмах бих је најурио — мислио је Хладимир.

Али то срећно доба је заувек прошло. Топла вода Голфске струје и Сунце усекли су на некадашњем морском тиранину милионе бразда и он није више могао да направи ниједан корак, а

да не врати мору десетине својих драгоцених килограма.

— Не мари — тешио се он, сви остали су одавно напустили трку и постали сивкасте и млаке гомиле, остављене на милост и немилост воденој матици. Нико никада није видео да један ледени брег зађе тако дубоко на југ. Ја остајем шампион!“

И он задрхта од радости, а три парчета леда се одвојише и бућнуше у море.

Медвед Оскар је напустио игру. Стегнутог срца спустио се у воду тек онога дана када се Хладимирова површина толико смањила да је Оскар морао да стоји само на три шапе. Спасли су га рибари и он сад живи у неком зоолошком врту, пре причавајући суседима прекрасну авантуру коју је доживео.

Маму понекад треба и послушати

На луксузном пароброду шеф кухиње је управо приметио да је хладњак у квару. Док се то оправи, време за аперитив ће проћи.

Шеф кухиње Жил, нагнут кроз прозор, бацио је дугачку мрежу.

— Дивно! рекао је. — Парче пловећег леда од најмање десет килограма. То је доста ретко у овим водама.

... „Оно у чему се састоји телевизијска адаптација наших јунака“... рекао је у бродском бару један моћан издавач подижући свој виски. Заћутао је, звечнуо парчетом леда које се налазило у чаши и насмешио се саговорнику: „У ваше здравље, драги мој!“

Хладимир је само чуо једно „тинг-тинг“, осетио како клизи кроз позлаћену течност и улази у топлу, тамну пећину.

„Требало је да слушам своју маму — стигао је да помисли пре но што је изгубио свест.

ТАЈНА МИЛИОНА ХУМКИ

Необјашњени природни феномен

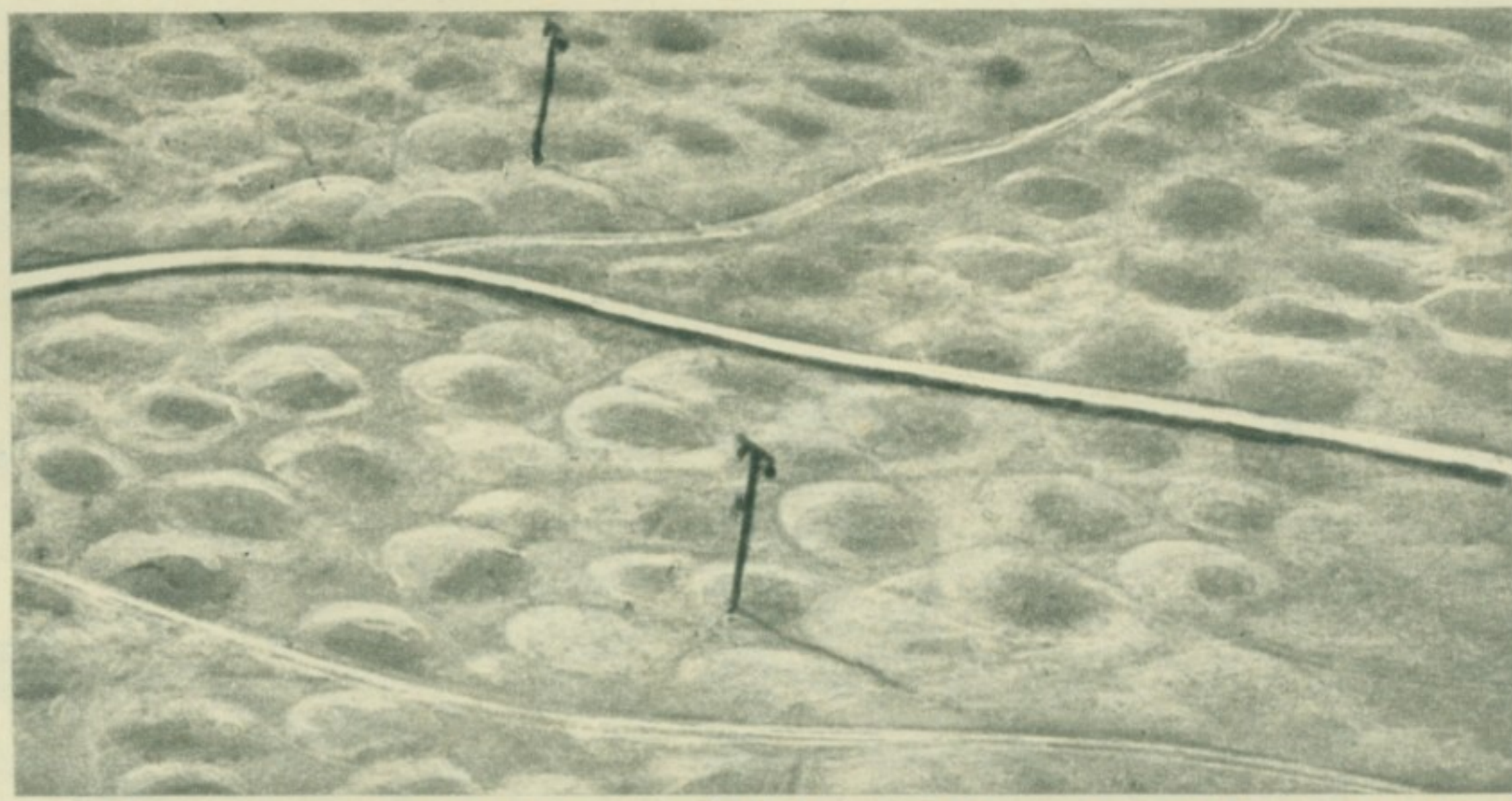
У држави Вашингтон постоје хиљаде правилних округлих хумки, чије настајање научници још не могу да објасне. Све су потпуно симетричне, рачуна се да их има око милион и да су старе 15.000 година! Покривају пространство од око 10.000 квадратних миља. Највеће су високе око два и по метра док им је пречник веома различит од 1 до 22 метра. Најзанимљивије је то да су у једном крају све хумке готово у сантиметар исте висине и ширине: И још нешто: ако су мале, онда су све мале и обрнуто ако су велике све су такве.

Како су настале? Ово питање први пут је постављено оног дана кад их је изненада за време једне експедиције 1841. године угледао истраживач Чарлс Вилкис. Прво је помислио да су то, вероватно, гробови народа који је некад давно насељавао ову прерију. Раскопао је неколико хумки, али није нашао ниједну кост.

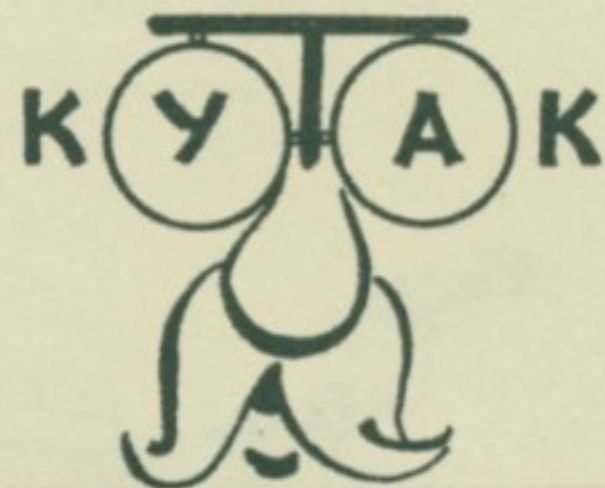
У време златне грознице међу трагачима се пронео глас да је у хумкама скривено благо. Али чему толике хумке? И за то се нашао разлог. Народ који је то благо сакрио начинио је милионе бржуљака да би му само

један од њих послужио као тајно скровиште. Међутим, и ова теорија пала је у воду. Трагачи су прекопали многе хумке, али — узалуд, Злато нису нашли.

И геолози су покушавали да реше загонетку хумки. Међу њима је најупорнији био чувени геолог Харлан Брејц. Према њему, хумке су нађене само на теренима које је пре 15.000 година покривао ледник Вашон и, вероватно, су настале отапањем леда. Само, зашто су у појединим пределима тако симетричне и исте величине, ни Брејц није могао да нађе одговор.

НИЖУ СЕ ЈЕДНА ЗА ДРУГОМ И ПОСМАТРАНЕ ИЗДАЛЕКА ИЗГЛЕДАЈУ КАО БЛАГО УСТАЛАСАНО ЗЕЛЕНО МОРЕ. ДА ЛИ СУ ДЕЛО ПРИРОДЕ ИЛИ ЧОВЕКОВИХ РУКУ?

ВЕСЕЛОГ
архивара

РОДЕНОВ СУА

У свом кубистичком периоду Пикасо је зажелио да чује мишљење славног вајара Родена. Замолио је своје пријатеље песнике Макса Жакоба и Гијома Аполинера да га одведу Родену да би му показао своје прво кубистичко дело.

— Маестро — обрати му се Пикасо кад су стигли у његов атеље — надам се да вам се ово платно допада. Нисам га још потписао јер желим најпре да чујем ваше мишљење.

Роден узме слику, разгледа је са свих страна, окрете се Пикасоу и рече: — Што се мене тиче,

младићу, сматрам да он требало да је потпишете, ако ни због чега другог, онда бар да би људи знали како да је окаче.

ДРАГЕ СЕСТРИНЕ РУКЕ

Још као сасвим мали Моцарт је запажен као изврстан музичар. Међутим, и поред све славе он је остао скромно дете. После неког концерта на двору Моцарта су окружили одушевљени слушаоци. Његова старија сестра Ненерле, много узбуђенија од њега, упита га:

— Шта мислиш, чему се они код тебе највише диве?

— Вероватно оковратнику који си ми ти извезла! — нежно јој одговори генијални брат.

КРУПНА СИТНИЦА

Гитариста Андре Сеговија познат је као човек који има изванредан слух.

Једном му је дошао у посету пријатељ музичар и не питајући узео његову нову гитару да нешто одсвира. Тек што су одјекнули први акорди, маестро га бесно прекиде:

— Драги пријатељу, „чујем“ да сте исекли нокте али не и да сте их изгачали.

Изненађени посетилац признаде да је Сеговија у праву.

ОСТРВО С БЛАГОМ

ТЕКСТ: А. РЕЗМОНА
ЦРТА: М. РЕМАКЛ

НОЋ НАД САЈГОНОМ

ПОСТАО ЈЕ ПАРТИЗАН КАД МУ ЈЕ БИЛО ШЕСНАЕСТ ГОДИНА. ЖЕЛИ ДА НЕПРИЈАТЕЉУ КАЖЕ СВУ ИСТИНУ У ЛИЦЕ ПРЕ НЕГО ШТО ХРАБРО ПОГИНЕ.

Полицијски час у Сајгону почиње у једанаест часова за Американце а у поноћ за Вијетнамце. Од цивилних лица само новинари смеју ноћу да се појављују на улицама. Али, мало се њих користи тим правом: понекад патрола отвара ватру пре но што запита: „Ко иде“? Јуче увече пуцали су у једно дете.

Али, ноћас желим да се прошетам Сајгоном. Дан пун узбуђења потпуно ми је пореметио нерве. Не могу да заспим. Корачам сама. Град је претворен у пустињу, нему пустињу. Само се издалека чује одјек бомбардовања. Наилази и зауставља се „дип“ војне полиције. Показујем своју пропусницу. Командир патроле клима главом и дип, уз шкрипу, одлази даље. Поново идем тихом улицом, подижем главу, гледам звезде над кућама и наједном... спотичем се о нешто меко. Спотичем се о троје уснуле деце. Спавају испод излога с дечјим играчкама. Деца спавају чврсто, загрљена, спавају једно на другом, као што спавају мачићи, као што спава јагњад. Најстарија девојчица има отприлике шест година; најмлађем детету — није више од три. Поред њих на земљи кутија са ималином и четка. Пробудивши се од ударца, девојчица отвара очи, скаче. „Да чисти мо?“ — пита. „Не — кажем — хвала“. И полазим даље. Али, најмлађе дете трчи за мном:

— Цигарету!

Рука ми се механички спушта у џеп и извлачи цигарету. Стижу и друго двоје.

— Цигарету!

Немам више цигарета. Извлачим новчаницу од сто пијастера. То је отприлике један долар. Девојчица ме секунд — два гледа, узбуђена, с неверицом, затим граби новчаницу, дохвата са земље ималин и четку и даје се у трк. Двоје млађих за њом. Трче, трче... Боже, увери ме да се иза њих није чуо оштар повик и пуцањ.

СМЕШИМ СЕ ДА БИХ

ЗАДРЖАО СУЗЕ

Разговарам са заробљеним вијетнамским партизаном. Било је тешко добити дозволу за овај разговор. Чак не знам ни како ми је то пошло за руком. Када су га увели с црном марамом преко очију, због нечега ме је подсетио на мог оца. Тог дана је и он имао црну повеску, и он је био ухапшен: Немци су нашли у нашој кући скривено оружје. Заробљеник је био бос, одевен у црно, слабака рамена, руке танке, жилаве.

Када су му са очију скинули мараму, погледао ме је и осмехнуо се. После ми се чинило да се он на све осмехује, чак и муви која му се спустила на ногу. Казао ми је да се Вијетнамци увек смеше кад хоће да задрже сузе. Разговарали смо два часа...

— Сад је већ поноћ. Спавао си кад су дошли по тебе?

— Не, нисам спавао. У хелији је загушљиво... Лежао сам и мислио. Понекад је у њој толико загушљиво да се ни мислити не може. А ја

сам на тридесетак километара од Сајгона. Радио сам на очевом имању док није дошло време да се борим. Имали смо три јутра земље. Ако ме питаш шта желим од живота, рећи ћу ти ово: да се вра-

су онда називали вијетконговце.

— Тамо су вас учили да мрзите Французе?

— Не, нису. Само су нам говорили о нашој домовини. Пре тога ништа о њој нисам знао а сад знам. Домовина — то је као мајка коју треба поштовати и штитити, чак и ако за то треба да умреш. Домовина — то је твоја кућа и ако неко хоће да ти је узме, треба да га стераш. Онда сам положио испите и ступио у одред.

МИ СМО САМИ ИЗАБРАЛИ

ТАКАВ ЖИВОТ

— Ожењен си?

— Да, моја је жена била у истом одреду. Тамо смо се и упознали. Када смо одлучили да се узмемо, рекао сам то командиру. Свадбу смо одржали у нашој тајној зони. У обичној сељачкој кући. Све је прошло брзо и веома једноставно. Кад смо потписали документ, прередили смо малу гозбу: свима смо разделили цигарете и колачиће. Чак смо и поклоне добили: цигарете, ћебенце, везене марамице, шарене разгледнице. Сутрадан се водила борба и у њу смо заједно отишли. Било је то наше свадбено путовање. Све је то тужно, али ми смо сами изабрали такав живот.

Кад је моја жена забременила многи су говорили: „Зар желиш да твој син живи у овом ружном свету“. А ја сам им одговарао: „Живот мог сина биће лепши. Само ће малобројни од нас дочекати независан Вијетнам. Зато и треба да се рађају деца. Кад ми се син родио, први пут нисам издржао — заплакао сам.

— Где ти је син сада?

— Не знам. Са женом, у тајној зони. Толико желим да га видим, да га додирнем... Желео бих да постане образован, да научи и оно што ја не знам. Било би добро када би постао пилот!

ПЕСМА О ЉУБАВИ

— Кажи, волиш ли стихове?

— Да, много! Некад сам много читао стихове. Чак сам и једну песму изрезао из новина и увек је носио са собом. Немам је сад код себе — или су ми је узели кад су ме ухватили или сам је изгубио. Али је знам напамет: „Живети без љубави — то је живети у пустињи, умирати од глади и жеђи, патити бесконачно, то је плакати у мраку, не знати зашто си се родио. Воле ти — то значи умети мислити. Али не заборави, пријатељу, не заборави да се бориш. Не мисли само о љубави јер онда љубави више неће бити на земљи.

— На крају шта да ти пожелим?

— Пожели ми да добро умрем. Да ми одрже суђење да бих могао да им све кажем. А твојој земљи желим мир и добар живот. Теби желим да будеш здрава, срећна и да скоро не умреш...

Оријана Фалачи

— ЦИГАРЕТУ ЦИГАРЕТУ! — ВИКАЛО ЈЕ НАЈМЛАЂЕ ДЕТЕ

сад тако волим да размишљам. Највише о сину и друговима из одреда. Синоћ сам сањао да сам умро. Лежим у шуми. Око мене ко косове палме, њипражје ананаса, и тако лепо мирише.

— Треба да ти објасним ко сам. Новинарка сам и желим да пишем о твом животу. Немаш ништа против?

— Не, зашто бих имао. Мој живот је једноставан и тешко да ће ти се свидети. Сељак сам, рођен

тим на њиву, да гајим биволе и кокошке, да радим у воћњаку. А пре но што умрем желео бих да кроз дрвеће видим залазак сунца. Знаш, кад сунце постаје црвено и залази за дрвеће а пиринчано поље је зелено.

— Како си постао вијетконговад?

— Кад сам навршио шеснаест година, стриц ми је казао: „Треба да поћеш у школу“. А наша школа припадала је вијетинцима, како

Dan BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

ЗАТВОРИТЕ... БРЗО!

ШЕСТ СКОРПИЈАНСКИХ ВОЈНИКА! МОРАМО СЕ САКРИТИ!

ОХ, ФЛАШЕ! НИКАД СЕ ОДАВДЕ НЕЋЕМО ИЗВУЊИ!

БЕЖИТЕ... КАЗАО САМ!

Dan BARRY 2/8

СТИЖУ НАС! НЕ ОСВРЌИТЕ СЕ!

ЦАРОБНА СТОЛИЦА!

ФЛАШЕ! БРЗО... ПОПНИТЕ СЕ И ВИ!

ДОВРАГА, ДЕЦО! ИЗГУБИЊУ СТРАХОЊЕ... ЧИСТИТЕ СЕ... И ТО БРЗО! ИНАЧЕ ЋУ ПУСТИТИ СКОРПИЈАНЦЕ НА ВАС!

Dan BARRY 2/9

ХА! СМЕШНО ОРУЖЈЕ!

НИЈЕ МИ НИ ОГРЕБАО ОКЛОП!

НЕ-МА-ЈУ КУД!

ПОГАЂАЋЕМО ИХ КАО МЕТЕ НА СТРЕЛИШТУ!

ФЛАШЕ, БРЗО!

УСКАЧИ!

УМАЊИЋЕМО ИМ!

Dan BARRY 2/11

ФЛАШЕ... НА СТОЛИЦУ!

СКОРПИЈАНЦИ СУ СВЕ БЛИЖЕ!

ПО-ЖУРИ, ФЛАШЕ!

ГДЕ СТЕ? НИЈЕ ВАЈДА СВИ...?

АХА! ЈЕ-СМО!

СВИ СМО САД НЕВИДЉИВИ! ИСПРИЧАЋЕМО ТИ...

868

Dan BARRY 2/12

СИРОТИ ФЛЕИ! КУНЕ СЕ ДА ЈЕ НЕВИН А СВЕ ЈЕ ПРОТИВ ЊЕГА! КАД БИ БАР НЕШТО ГОВОРИЛО У ЊЕГОВУ КОРИСТ...

НЕКА СЕ ИСПАВА! ВАЈДА ЊЕ МУ ТЕ ПИЛУЛЕ СА УСПОРЕНИМ ДЕЈСТВОМ ПОМОЋИ ДА СЕ ОДМОРИ!

ЏОНИ ЈЕ СЛУЏАЈНО ЗАВУКАО РУКУ У ЏЕП...

ГЛЕ! ПИЛУЛЕ МАДАМ ПНАНГ! ЗАБОРАВИО САМ ДА ЈОЈ ИХ ВРАТИМ!

ДОК ЈЕ ПОСМАТРАО БОЧИЦУ ЈЕДНА МИСАО СИНУЛА МУ ЈЕ У ГЛАВИ...

ОВО ЈЕ ИСПАЛО ИЗ ЊЕНЕ ТАШНЕ КАД СЕ ОНЕСВЕСТИЛА... ШТО ЗНАЧИ ДА ЈЕ БОЧИЦУ ИМАЛА КОД СЕБЕ КАД ЈЕ ЊЕН МУЖ УБИЈЕН! ХМ...

КАСНИЈЕ, У КУЋИ ПНАНГОВИХ

САД КАДА ГЕНЕРАЛА НЕМА ВИШЕ... ЈА ОСТАЈЕМ БЕЗ СИПОЛА! ВАМА ТЕЛОХРАНИТЕЉ НИЈЕ ПОТРЕБАН.

НАПРОТИВ, ТУАН ХАЗАРД! МОЈ СУПРУГ ЈЕ ИМАО МНОГО НЕПРИЈАТЕЉА! МОЈА СИГУРНОСТ У ВАШИМ ЈЕ РУКАМА!

ОНДА ЈЕ И ВАШЕ ЗДРАВЉЕ У МОЈИМ РУКАМА! ВАШ ЛЕКАР ЈЕ ОДРЕДИО ДА УЗМЕТЕ ДВЕ ОД ОВИХ ПИЛУЛА...

НЕ! НЕ, ЏОНИ! НИСУ МИ ПОТРЕБНЕ! ЗАСПАЊУ И БЕЗ ЊИХ!

НАРЕЂЕЊЕ ЈЕ НАРЕЂЕЊЕ! ОДМАХ ЊЕ СЕ РАСТОПИТИ И...

ДОБРО КАД СТЕ ТОЛИКО УПОРНИ! ПОПИЊУ ИХ У СВОЈОЈ СОБИ!

А, НЕ! МОРАМ БИТИ СИГУРАН ДА ЊЕТЕ ПОСЛУШАТИ ЛЕКАРА! ЗАШТО ДРЖИТЕ ТУ ЧАШУ... КАО ДА ЈЕ КОБРА?

НЕ... РАЗУМЕ СЕ ДА НЕ! ПУСТИТЕ МЕ!

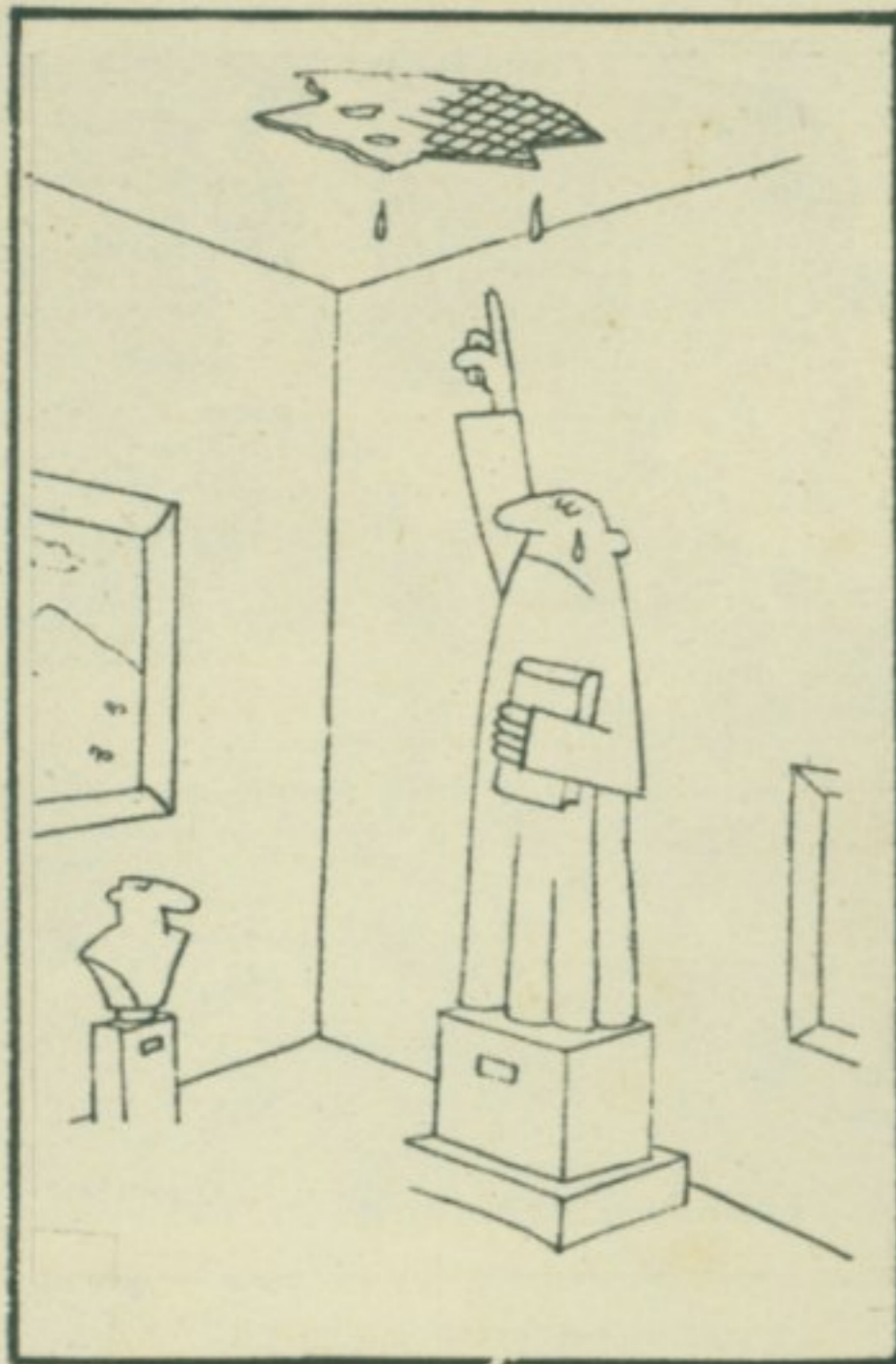
ТРЕБАЛО БИ ДА СУ СЕ ПИЛУЛЕ ВЕЋ РАСТВОРИЛЕ! И ОВЕ КАО ДА СУ СА УСПОРЕНИМ ДЕЛОВАЊЕМ! ПРИЧЕКАЋЕМО МАЛО ПА ЊЕТЕ ИХ ОНДА ПОПИТИ!

ЈОШ САМО ТРЕНУТАК ПА ЊЕ СЕ РАСТВОРИТИ! А ОНДА ЋЕМО ОБОЈЕ УМРЕТИ ОД КАЛИЈУМЦИЈАНИДА! О...

БРУКА У АРЕНИ

Тореадор Мигуелин грдно је осрамотио свога колегу Ел Кордобеса, љубимца шпанских тинејџера

БЕЗ РЕЧИ

— Колико је сати?

Пре месец дана један елегантно одевен младић упао је у сред кориде у чувену арену Плаца лас Вентас у Мадриду, и овим својим поступком изазвао највећи скандал који се памти у историји кориде. Тај младић био је шпански тореадор Мигуел Матео, Мигуелин, познатији као јунак филма „Тренутак истине“ који је пре две године у Кану добио више награда.

Тога дана када је изненада напустио своје место, прескочио заштитну ограду која окружује арену и упутио се према бику изазивајући га, Мигуелин је присуствовао кориди као гледалац. Бик уопште није реаговао и Мигуелин је, тако рећи, могао да га пољуби у чело. То је изненадило све у арени, а природно, највише погодило тридесет трогодишњег Мануела Бенитеза, познатог под именом Ел Кордобес, чувеног тореадора који је безуспешно покушавао да последњим ударцем доврши ионако питомог бика.

Читава шпанска штампа посветила је догађају огромне чланке, најновији политички догађаји у свету потиснути су на унутрашње стране.

Идол младих

О Ел Кордобесу као тореадору одувек су постојала супротна мишљења. И поред великих успеха он није успео да освоји срца традиционалних афиционадоса, најватренијих љубитеља кориде. Присталице „класичног“ стила нису никада прихватале нове захвате којима је дугокоси младић из Палме парадировао. Али, млада публика је увек на његовој страни; он је постао идол тинејџера из целе Шпаније. Повици који прате његове борбе подсећају на урнебес који код младих изазивају наступи Битлса.

Вољен или не, тек Кордобес је пунио гледалишта арена широм Шпаније и Латинске Америке. За-

ЕЛ КОРДОБЕС: ДА ЛИ ЈЕ БИК МЛАКОЊА?

хваљујући њему обогатили су се многи препродавци улазница подижући им вртоглаво цену.

„Сигурни“ бикови

Али, нешто се десило. Његова слава је на заласку. Чак и млади напуштају свога идола после скандалозних открића која су направила метеж у свету кориде. Пре фестивала Сан Исидоро, великог празника кориде који се свакога маја одржава у Мадриду, пронео се глас да менаџер размаженог тореадора, у договору са одгајивачима бико-

ва, набавља пребогатом младом хероју арена само сигурне, питоме животиње.

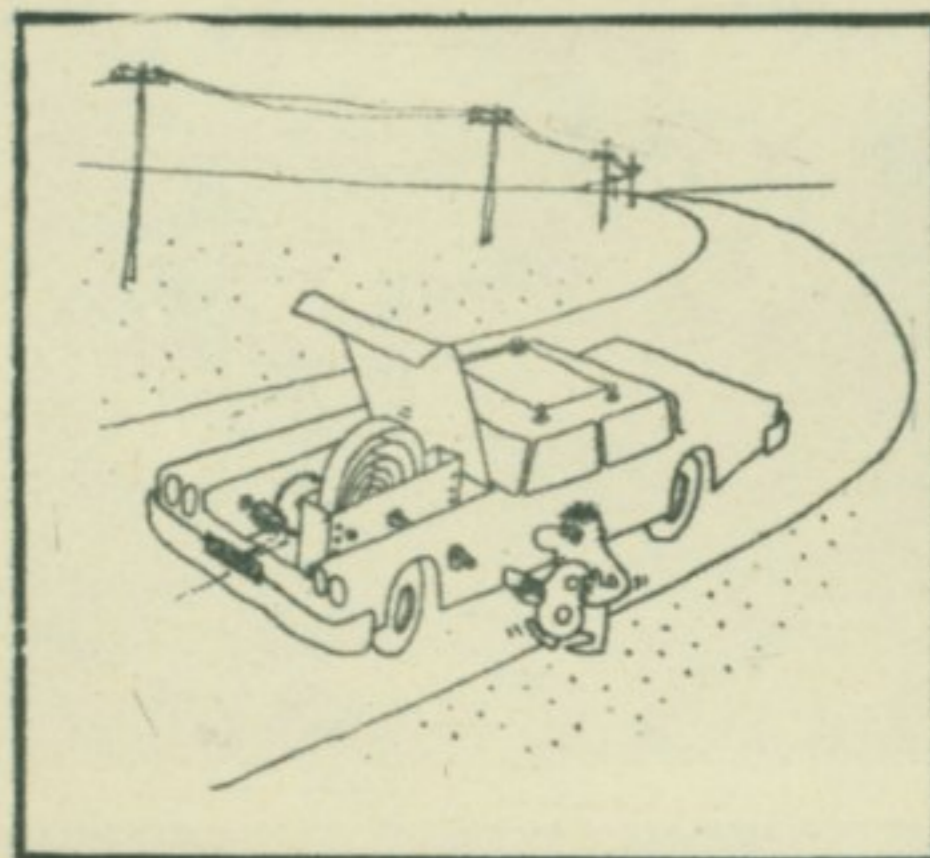
Откриће је узбудило читаву Шпанију и изазвало велике полемике и ван кругова арене. Скандал се још више разбуктао када је Ел Кордобес одбио да прихвати изазов свог мање познатог колеге Мигуелина, који је предложио да заједнички опробају шест разјарених бикова.

Опасне параде

А онда је Мигуелин упао у арену. Храбар гест, јер је тим поступком могао да упропасти своју каријеру тореадора. „Еспонтанео“ (тако зову онога ко прекине кориду, како је то учинио Мигуелин) је обично млад тореадор који на тај начин жели да на себе скрене пажњу публике у нади да ће стећи популарност. То, међутим, шпански закони забрањују. „Изазивача“ хапсе и он може да бира између новчане казне и затвора од 15 дана. Али, увек се нађе неки богати тореадор који плати кауцију и све среди. Много је страшнији други део казне: еспонтанео не сме, у току две године да се појави у арени, чиме му је судбина запечаћена.

Ни Мигуелина није мимоишла казна; морао је да плати приличну суму од 750.000 старих динара, али није удаљен из арене. Данас Мигуелин помрачује славу Ел Кордобеса који је изгледа, заувек компромитован. Мигуелин је стекао поштовање свих љубитеља мушке борбе с биковима и његово име све крупније блиста на плакатима по улицама Мадрида.

Пре неколико дана и он је морао да прогута горку пилулу по сопственом рецепту: за време кориде у Сарагоси неки непознати младић, ватрени обожаваца Ел Кордобеса, скочио је у арену и пред згранутим Мигуелином повукао бика за реп.

БЕЗ РЕЧИ

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

Ако хоћеш да добијеш наметан савет питај паметно

(Гете)

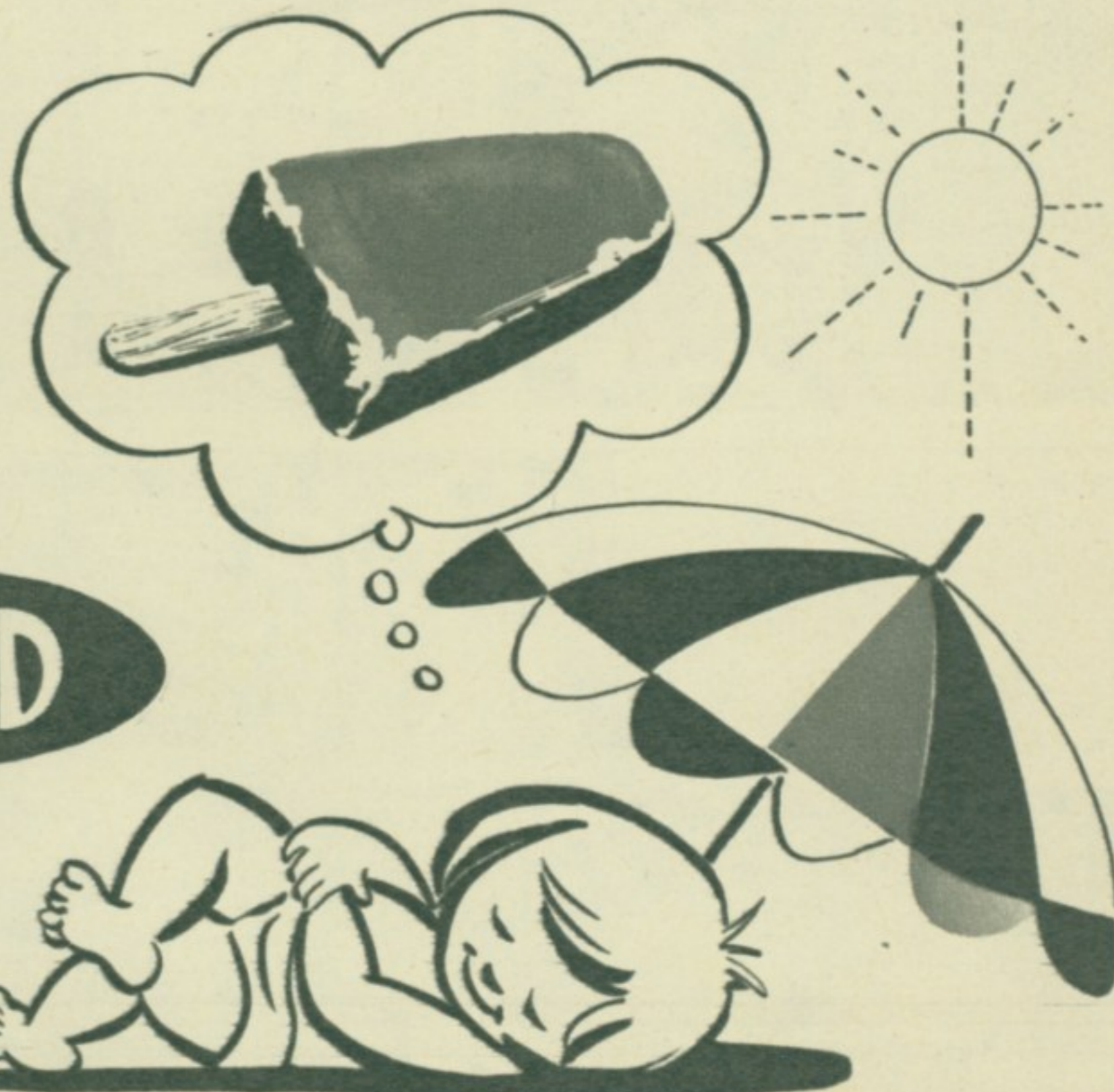

ДЕЦО, МАМЕ, ТАТЕ И СВИ ОСТАЛИ, ОД ДАНАС, СВУДА СВАКОГ ДАНА СОМБОРСКИ СЛАДОЛЕД

SOMBOLED

ПРОИЗВЕДЕН ПО ДАНСКОЈ ЛИЦЕНЦИ, НАЈЛУКСУЗНИЈЕ ОПРЕМЉЕН. НАЈБОЉИ У ЕВРОПИ! НАЈЧУВЕНИЈИ У СВЕТУ!

ПРОИЗВОДИ ПОЉОПРИВРЕДНО-ИНДУСТРИЈСКИ КОМБИНАТ »СОМБОР«

КУЋЕ У СТЕНИ

СТЕНА У ОБЛИКУ ПИРАМИДЕ С БРОЈНИМ УЛАЗИМА И ПРОЗОРСКИМ ОТВОРИМА

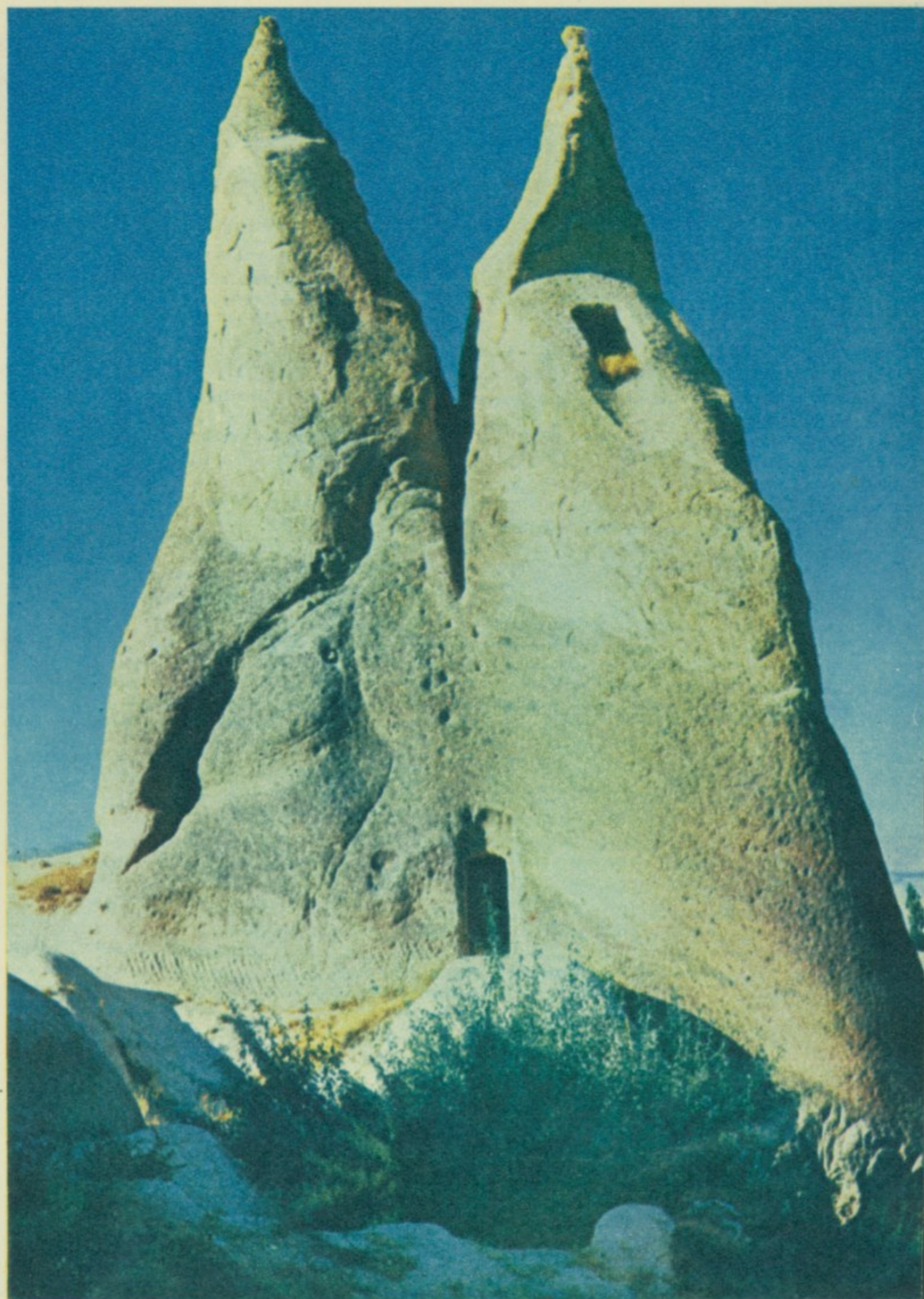
Древним кућама-пећинама у турској покрајини Каподокији прети опасност од ерозије, исте оне појаве која их је и створила. Киша их спира, ветар шиба, а камен од кога су начињене лагано се круни.

А овај камен није обичног састава, мешавина је пепела, сићушних делића лаве и пловућца, које је миленијумима избацивао оближњи вулкан Ерџијас. Непогоде су временом обликовале ове стене, остајали су само најчвршћи делови чудесних форми: купе, пирамиде, коцке. Тако су у многим долинама ове области, а на-

рочито у Ургупу, никли фантастични геометријски облици које су људи касније лако дубили и настањивали.

Археолози још нису открили ка да је почело насељавање ових стена, издубљених људском руком. У покрајини су живела племена која су око 1600. године пре наше ере правила оруђе и разне украсне предмете од изванредно квалитетног гвожђа.

Почетком наше ере пећине су настанили прогоњени хришћански калуђери и ту подигли цркве и манастире од којих се неки убрајају међу најлепше на свету.

СТЕНА У ОБЛИКУ ДВОСТРУКЕ КУПЕ У ЧУДЕСНОЈ ДОЛИНИ УРГУП У КАПОДОКИЈИ. ПРЕ МНОГО И МНОГО ГОДИНА ЉУДИ СУ У ЊОЈ ИЗДУБИЛИ УГОДНЕ ХЛАДОВИТЕ СТАНОВЕ (ЧЕСТО НА ВИШЕ СПРАТОВА) У КОЈИМА СЕ ДОСКОРА ЖИВЕЛО. УБРАЈАЈУ ИХ У НАЈЛЕПША ДЕЛА ДРЕВНЕ АРХИТЕКТУРЕ

ЗАЧАРАНИ КАМЕНИ ГРАД У КАПОДОКИЈИ ЧИЈИ ОБЛИЦИ ОДУШЕВЉАВАЈУ ПУТНИКЕ НАМЕРНИКЕ. АРХЕОЛОЗИ ЈОШ НИСУ ОТКРИЛИ КО СУ БИЛИ ЊЕГОВИ ПРВИ СТАНОВНИЦИ

ШАЉИВЧИНА

ИСАК АСИМОВ
ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

ПРОФЕСОР ТИХИМ ГЛАСОМ РЕЧЕ: »МУЛТИВАК ЈЕ ИПАК БИО У ПРАВУ«

Ноел Мајерхоф изгледао је смешно мали према великој машини иако се видео само њен мали део. Издиктирао је електронском мозгу:

„За време олује, на пучини, један морнар прилази огради брода и затиче неког човека наслоњеног на ограду, са свим знацима морске болести. Морнар га потапше благо по раменима. — Де, де, господине — обрати му се — знам да је то прилично неугодно, али нико не умире од морске болести. — А овај подиже лице и одговори слабо: „Не уопштавајте ствари, добри човече. За име божије, не говорите тако. Мене само нада да ћу умрети одржава у животу“.

— Хеј! — зачу глас иза себе.

— Зашто нисте куцали? Радим.

Овог пута се не насмеши као што је то обично чинио кад је примао Тимотија Вистлера, аналитичара с којим је долазио у додир чешће него с другима.

Вистлер слеже раменима!

— Куцао сам. Нисте одговорили. А сигнално светло није било упалено.

Мајерхоф прогунђа. Можда. Мислио је тако интензивно на овај свој нови пројекат да је можда и заборавио на неке ситне појединости. Његов пројекат је био сувише важан. Наравно није знао зашто је био важан. Велики учитељи су то ретко знали. И управо то их је чинило Великим Учитељима.

— Радим — понови Мајерхоф. — Желите ли да ми саопштите нешто важно?

— Овде нема никога?

— А ко вам је рекао да је било некога?

— Али ви сте управо причали неки виц, чуо сам?

— Па шта онда?

Вистлер се гласно насмеја.

— Немојте ми рећи да сте причали виц Мултиваку.

Мајерхоф се укроти.

— А што да не? Не морам вама о томе да полажем рачуна. Нити икоме другом.

Велики учитељ је у опасности

Вистлер уђе у собу Абрама Траска. Државни службеник прекиде ритуал паљења луле.

— Мислим да треба да решимо један проблем, Траск.

— Надам се никакав технички проблем. Ја сам само један нешкодљиви политичар. — Ово је био један од његових најмилијих израза.

— У питању је Мајерхоф. Употребљава један систем питања који, по мом мишљењу, може лоше да утиче на Мултивака. Прича вицеце електронском рачунару. Узме тако један виц, ма колико био стар и глуп и прича га. Случајно сам то открио. Ушао сам а он ме је изабацио напоље. Био је ужасно љут. Обично има добру нарав. Чињеница је да је причао виц Мултиваку и ја сам убеђен да је то само један из дугог низа вицеца које прича и осталима. Вицеви су уосталом једина веза коју одржава са другима.

— Али зашто то чини?

— Пројектује механичког шаљивчију да би могао да располаже

неограниченим бројем вицеца, те тако не би дошао у опасност да остане без њих. Објективно нема у томе ничег лошег, али по мом мишљењу, лош је знак када један Велики Учитељ почне да употребљава Мултивака за своје личне проблеме. Можда се Мајерхоф приближава оној опасној граници, због које, ако је пређе, губимо једног Великог Учитеља.

— И шта ви саветујете да се уради? — упита Траск.

— Да се контролише. Ви сте политичар и пре ће бити да је то ваше поље рада а не моје.

Мајерхоф је управо намеравао да пређе на следећи виц, када стиже позив.

Заправо то није био баш позив. Нико није смео себи дозволити да пошаље позив Великог Учитељу. Била је то само порука: шеф Респоделе Траск био би најсрећнији када би могао да види Великог Учитеља Мајерхофа, уколико овај може да му посвети делић свог времена.

Зашто се смејете?

Траск се накашља: осећао се помало уплашен непријатним изгледом овог другог.

— Ја... ја... рекли су ми да знате велики број изванредних анегдота.

— Ја сам шаљивчина, господине мој. То је реч коју људи обично употребљавају. Шаљивчина.

— Хоћете ли да вам испричам један виц? Ево га: госпођа Џонс узима листић који прориче срећу, пошто је испао из ваге на којој се њен муж управо измерио. — Знаш Џорџ — каже мужу — овде пише да си племенит, интелигентан, способан, опрезан и да имаш успеха код жена. — Затим окреће листић и додаје: — Ето, чак је и твоја тежина погођена.

Траск се смејао. Било је немогуће не смејати се. Чак иако виц није био један од најбољих, запањујућа лакоћа којом је Мајерхоф опонашао презриви тон жене и како је криво лице да би дао одговарајући израз томе тону гласа нагнали су Траска да се необуздано насмеје.

— По вашем мишљењу то је забавно? — рече Мајерхоф одсечним тоном.

Траск се сабра.

— Извините.

— Питао сам да ли је то забавно? Зашто сте се смејали?

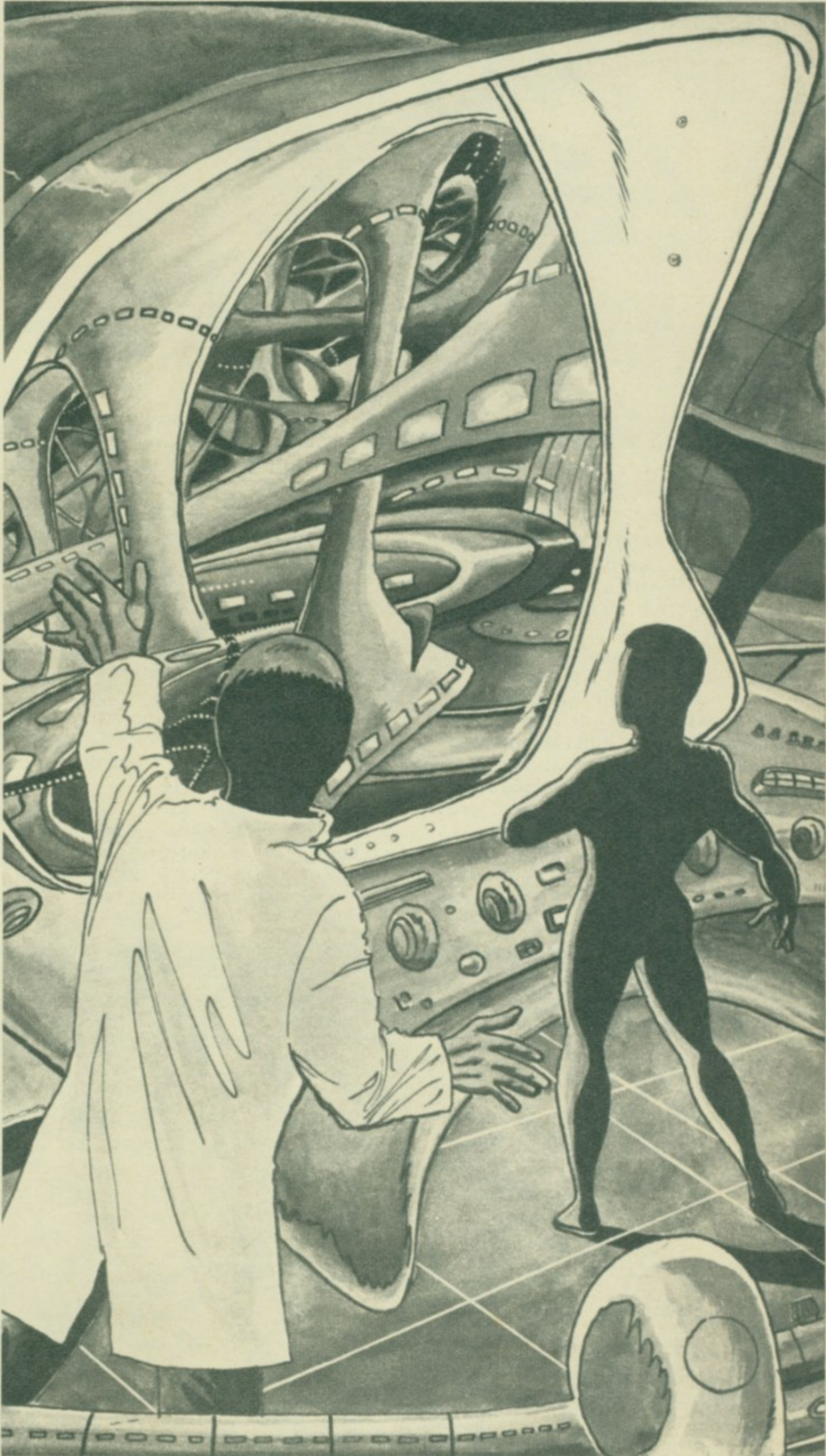
— Па, поче да отеже Траск — написано је много књига да би се проучио хумор.

— То је истина, рече Мајерхоф. И ја сам их прочитао неколико. А што је још важније, читао сам их и Мултиваку. Ипак, они који су писали те књиге, нагађали су. Неки од њих тврде да се смејемо јер се осећамо супериорни у односу на људе који се појављују у вицецима. Други кажу да се ради о изненадном схватању неке бесмислице, или о попуштању извесне напетости, или пак о неочекиваном поновном тумачењу догађаја. Али једна врста људи смеје се једној врсти вицеца, друга врста другој. Наједан виц није универзалан. Извесни људи се уопште не смеју вицецима.

Ипак врло је важна чињеница да је човек једина животиња са смислом за хумор, једина животиња која се смеје.

— Схватам — рече изненада Траск. — Ви покушавате да анализирате хумор. И зато преносите извештај број вицеца Мултиваку.

ло вицеца, уколико је то могуће. Пошто је Вистлер сада у току догађаја, од тренутка када је сматрао да је потребно да вас обавести о свему, пошаљите ми га прекосутра. Верујем да ће имати шта да ради. — Могу ли и ја да присуствујем? Мајерхоф слеже раменима.

МОГУЋЕ ЈЕ ДА СУ ТА БИЋА ЗА НАС ОНО ШТО СМО МИ ЗА МИШЕВЕ.

— Никада нисам срео особу која се поносила тиме што је измислила неки виц. Увек се каже: — Што сам јуче чуо један добар виц — или Јеси ли чуо неки добар виц у последње време? И, још нешто, сви вицеви су стари! Ко их измишља? Први захтев који ћу поставити Мултиваку биће да открије порек-

— Како хоћете.

Траск је намеравао да прати оно што се догађало, али ништа није разумевао. Погледа једну траку која се одмотавала: била је прекривена знацима апсолутно неразумљивим. Велики Учитељ Мајерхоф је стајао по страни, равнодушан, док је Вистлер држао на оку врпцу ко-

ја се мало помало одмотавала. Аналитичар је с времена на време мрмљао у слушалицу инструкције које су, негде далеко, асистенти пратили путем сплета електронских рачунара. С времена на време Вистлер се заустављао да слуша, затим је откуцавао комбинације на једној сложеној тастатури.

Прошло је више од једног часа. Вистлерово лице било је још забринуте. Једном је подигао поглед према Мајерхофу и Траску и зауставио: „Невероват... а затим прекинуо и поново отпочео са радом.

Најзад објави слабашним гласом: — Могу да вам саопштим полузваничан одговор. Мултивак каже: неземаљско порекло!

— Ма шта ви то нама причате? — упита Траск.

Експеримент је завршен

— Нисте ме чули? Вицеве који нас засмејавају нису измислили људи. Мултивак је изанализирао дате чињенице и једини могући одговор је да су извесна неземаљска бића створила вицеве — све — и поново их улила у мозгове извесних људи, на одређен начин, у одређеном тренутку, тако да ниједно људско биће нема утисак да је измислило ниједан једини виц. Сви следећи вицеви су само варијације и прилагођавања оних главних, првобитних.

Мајерхоф га прекиде, лице му је било зажарено оном врстом тријумфа коју је само Велики Учитељ могао осећати, закључивши још једном да је био у праву.

— Сви комедиографи — рече — раде на прилагођавању старих вицева новим формама. То сви знају. Одговор је прави.

— Али зашто? — упита Траск. — Зашто измишљају вицеве?

— Мултивак каже — настави Вистлер — да је једини њихов циљ проучавање психологије људских бића. Ми проучавамо психологију мишева терајући их да изиђу из лавиринта. Мишеви не знају зашто и не би то знали чак ни кад би водили рачуна о ономе што се догађа... а камоли што није тако. Ова интелегентна неземаљска бића проучавају људску психологију бележећи појединачне реакције на одређене анегдоте брижљиво одабране. Сваки човек реагује на други начин... Могуће је да су та бића за нас оно што смо ми за мишеве — и најежи се.

— Ја сам поставио два питања — рече изненада Велики Учитељ Мајерхоф. — Све до сада само сам на прво добио одговор. Верујем да је Мултивак поседовао чињенице довољне и за одговор на друго питање.

Вистлер слеже раменима. Изгледао је као сломљен.

— Питао сам: каквог ће утицаја имати на људски род одговор на моје прво питање. Наравно, кад га буду сазнали?

Вистлер покрену у рад Мултивак и помоћне рачунаре. Прође и други час у тишини а онда Вистлер изненада поче горко да се смеје.

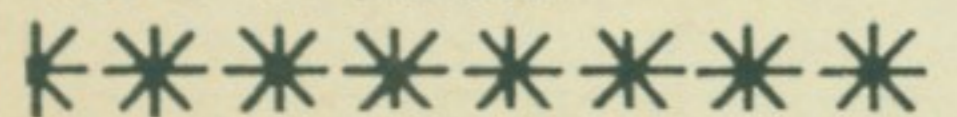
— То је ужас. То је лудило!

— Какав је одговор? — упита Мајерхоф. — Ја желим Мултивакско тумачење а не ваше.

— Од овог тренутка нема више вицева. Мултивак каже: Од овог тренутка! — узвикну Вистлер. — Експеримент је овог тренутка завршен. Неземаљска бића мораће да уведу нову технику.

Гледали су се ћутке. Минути су пролазили.

— Мултивак је у праву — рече најзад полако Мајерхоф. Све је свршено. Већ десет минута покушавам да се сетим једног јединог вицева и не успевам.

УЖЛЕТА ХОРДА

ПОДСЕТНИК

Алат за техничко ооразовање, намењен дечацима. Узвезен из Немачке. Десет разних делова. Самоуслуга „Дорхол“ Јованова 41. Цена 25 динара

ЗА ПОКЛОН

ПЛОЧА ЗА ВАС

БЕСМРТНИ ЗВУЦИ

Свуда у свету младе интересује највише електричарска, или како је они називају „атомска“ музика. Често се због тога мисли да им класици нису баш велики љубимци. Међутим, „Југотон“ не сматра да је тако, отпочео је с едисијом класичне музике за младе и издао одабране, најпопуларније и најлепше фрагменте Бетовена, Шопена и Чајковског. Слушајући ове плоче и најзагриженији падавичари признаће да у гитарама и бубњевима није баш сва лепота

Цена 37 н. д.

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Желела бих да се дописујем са омладином из Југославије. Имам 15 година. СССР, Вост. Каз. Обл. г. Лениногорск, пр. Ленина 42-5 Тимоновој Олги.

Зовем се Гаља Горбатова. Имам 16 година. Желела бих да се дописујем са југословенским друговима. СССР, В. К. О. г. Лениногорск, пр. Ленина дом 42 кв. 61.

Студент сам и имам 18 година. Желео бих да се дописујем са друговима који скупљају марке. Ross Alexander, 103 Beverley Road, Timaru, New Zealand.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље и СССР. Имам 13 година и хоби ми је скупљање салвета. Драгица Маровић, Косовска Митровица, Ивана Мештровића 10.

Ученица сам гимназије и имам 15 година. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из земље и иностранства. Језик дописивања српскохрватски и руски. Гордана Петровић, ул. Милутина Благојевића 34, Београд.

Идем у седми разред и имам 13 година. Желим да се дописујем са друговима и другарицама који скупљају салвете, марке и значке. Зоран Орловић, Алеја М. Тита 8, Суботица.

Имам 20 година и желео бих да се дописујем са друговима и другарицама из земље и иностранства. Скупљај марке и разгледнице градова. Енвер Муџаца, ул. Боре Вукмировића 98, Пећ.

Желео бих да се дописујем са вршњацима из целе земље. Хоби ми је скупљање разгледница и налепница за шибице. Мирко Лешић, ул. Стипана Копиловића 14, Суботица.

Желела бих да се дописујем са другарицама из Енглеске. Имам 13 година. Мој хоби је скупљање салвета, волим и клизање на леду. Олгица Крстић, ул. Пожаревачка 23, Београд.

Желела бих да се дописујем са омладином из наше земље. Волим музику и фудбал. Имам 15 година. Драгица Богданов, ул. Трг Ослобођења бр. 16, Избиште код Вршца.

Имам 12 година и желела бих да се дописујем са вршњацима. Скупљај салвете и разгледнице. Светлана Ђокић, ул. Мирослава Јоцића бр. 43, Параћин.

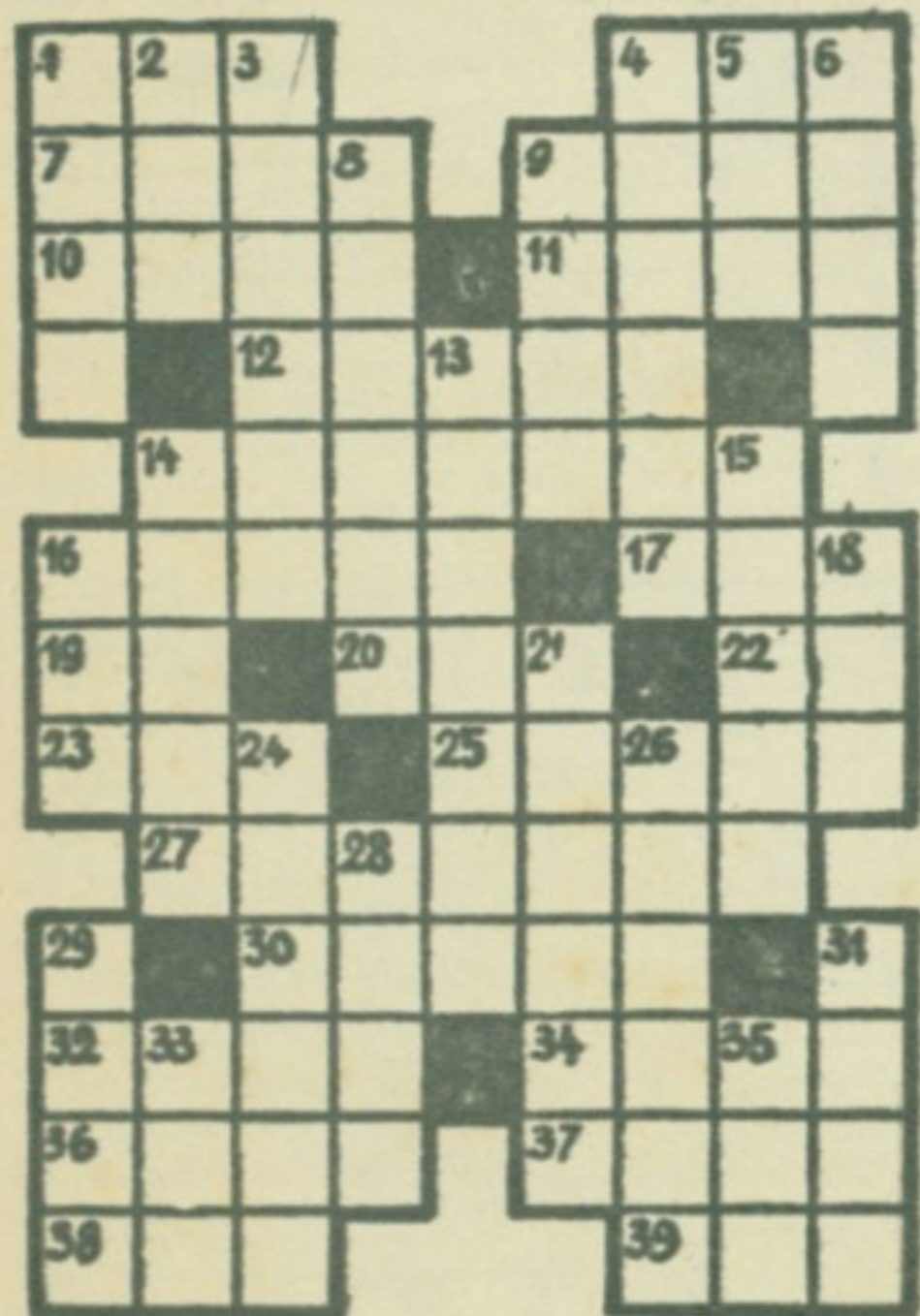
Имам 21 годину. Службеник сам и ванредни студент. Језик дописивања српскохрватски и француски. Милка Вуковић, Штиглијева 13, Пула.

Желела бих да се дописујем с друговима и другарицама широм наше земље. Имам 15 година. Верница Зубанов, ул. Светозара Милетића 156, Кикинда.

Имам 10 година и желео бих да се дописујем са вршњацима. Завршио сам III разред основне школе. Зоран Плећевић, ул. Маршала Тита 131, Титово Ужице.

* укршћене речи *

ВОДОРАВНО: 1) кретање воде, 4) једноцифрен број, 7) корално острво, 9) земаљска кугла, 10) велико водено полуострво, 11) врста женске капе, 12) кућепазитељ, 14)

летовалиште на острву Брачу, 16) прокоп, 17) планина у Србији, 19) јединица електричног отпора, 20) временски термин, 22) хемијски знак за мазуријум, 23) течност која се цеди из воћа 25) врста гвожђа, 27) летовалиште на Брачу, 30) град у Србији, 32) планина у СССР, 34) удубљење у зиду, 36) стари жичани музички инструмент, 37) пркос, 38) мађарски књижевник (Ендре), 39) свена.

УСПРАВНО: 1) мрак, 2) име књижевника Бихиљи-Мерина, 3) област у Хрватској, 4) замак, 5) столеће, 6) напад, 8) планина у Херцеговини, 9) поза, 13) летовалиште на Црногорском приморју, 14) грчко острво, 15) неспокојство, 16) птица певачица, 18) опака болест, 21) органска хемијска једињења, 24) летовалиште у близини Дубровника, 26) староседеоци Лације, 28) тестера, 29) град на Јадрану, 31) роман Максима Горког, 33) енглески филмски редитељ (Керол), 35) вунена марама.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) опанол, 6) спас, 7) сам, 9) Ист, 10) кожа, 11) ЛЕ, 12) зубар, 13) брз, 15) ланк, 16) Авала, 18) па, 19) гла, 20) ја, 21) Атина, 23) рш, 25) нов, 26) клан, 28) ер, 29) крила, 30) Кир, 32) амал, 33) сјај, 35) уже, 36) антена.

Одговорни уредник Стојиљко Стојиљковић, Београд, Македонска 29 ● Издаје и штампа „ПОЛИТИКА“ Новинско издавачко предузеће Београд, Македонска 29 ● Текући рачун број 608-1-82-1 ● Поштански фах 124 ● Претплата за нашу земљу: годишња 44 динара, полугодишња 22 динара; за иностранство: годишња 88 динара, полугодишња 44 динара ● Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају.

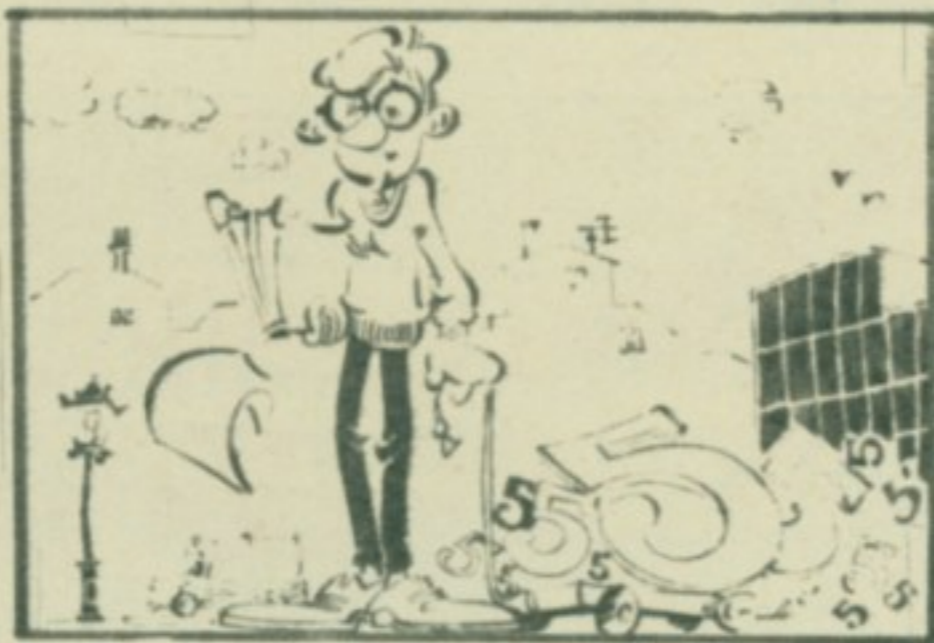
МАЛА ПОШТА

ВУКОВА НАГРАДА

Драги Забавнице,

Већ дуго читам твој лист и много ми се свиђа. Желео бих да ми одговориш на ово питање: шта је Вукова награда и какав значај има за прелазак из осмогодишње у средњу школу.

С. Ракинић
Београд

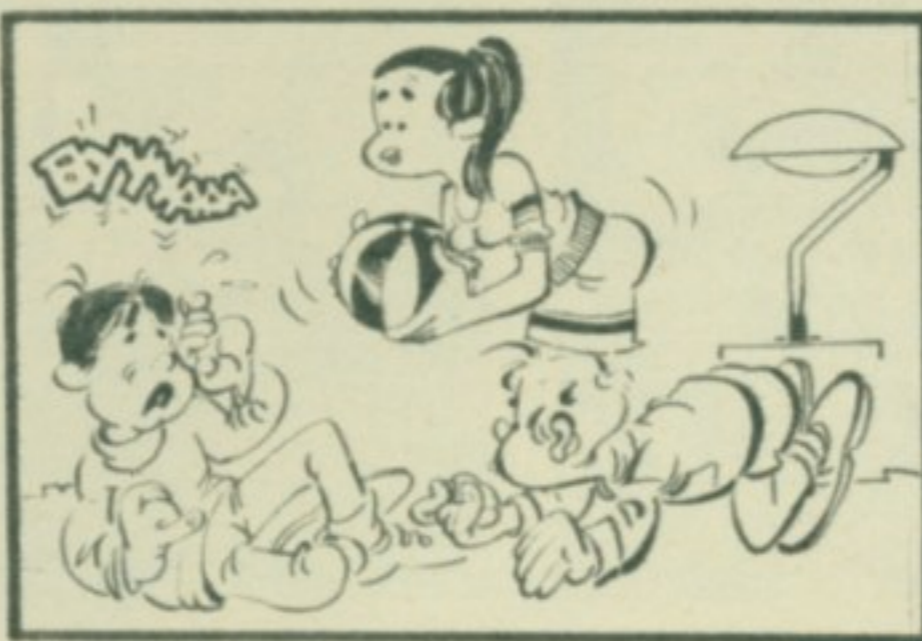
Вукова награда је републичка награда, коју добијају они ученици који су од 3. разреда основне школе па до завршетка осмолетке кроз одлични — то јест немају ниједне четворке. Изузетак једино може бити ако је у питању једна четворка из физичког или музичког образовања. Вуковци по завршетку осмолетке прелазе у средњу школу без полагања пријемног испита. То исто важи и за вуковце који се уписују на факултет.

БУДУЋА НЕГОВАТЕЉИЦА

Драги Забавнице,

Ти си ми најбољи пријатељ па те молим да ми одговориш на ово питање: следеће године завршавам осми разред и желела бих да похађам школу за неговатељице. Колико траје школовање и да ли се полаже пријемни испит.

Б. Кларић
Станишић

У Београду постоји Школа за педијатријске сестре, Делиградска бр. 31. Школовање траје четири године. За све услове обратите се њима и они ће вас већ известити.

НАЈВЕСЕЛИЈЕ ПРЕЗИМЕ

Драга редакцијо,

Јавила сам се на ваш конкурс за највеселије презиме али ви не објављујете ко је добио награду. Зашто?

Верница Ђулибрик
Пула

До данас нам се на конкурс за највеселије презиме јавило мало читалаца па смо зато одлучили да са чекамо да их буде више. Изгледа да већина читалаца не воли да говори о

својим презименима. Зашто? За оне који нису прочитали конкурс понављамо: у броју 865 од 27. VII расписали смо један весели конкурс. Сви они који мисле да су њихова презимена весела, нека нам се јаве. За највеселије презиме даваћемо награде: I награду у износу од 100. — нових динара. II награду од 50. — нових динара и трећу од 30. — нових динара. Дакле, драги читаоци пожурите и напишите нам на дописници, најкасније до 20. августа ваше весело презиме и адресу, и укратко опишите како га носите.

ВЕРИНО КОЛЕНО

Драги Забавнице,

У последњем броју дали сте дивну слику Vere Николић. На фотографији се види на десном колелу један ожиљак па ме интересује да ли је то Вера негде пала приликом трчања.

Поздрав свима
Стојан Мирковић
Нови Београд

На жалост, засад вам не бисмо могли ништа о томе да одговоримо, јер се Вера Николић налази моментално у Сент Морицу на тренингу. Кад се врати обећавамо, распитаћемо се. По свој прилици, ипак, није ништа озбиљно јер јој то није сметало да постигне светски рекорд. А друго: какав би она спортиста била да никад није пала.

УСПРАВНО ДРЖАЊЕ

Поштована редакцијо,
Имам 12 година и приметила сам да сам мало погрбљена. Шта треба да радим да би ми кичма била права кад одрастем?

Маца

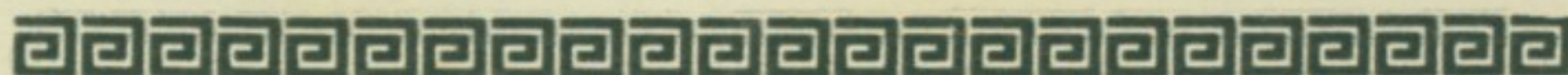
Најбоље би било да се обратиш неком лекару за савет, он ће ти свакако препоручити одговарајуће гимнастичке вежбе или нешто слично.

КАКО ПОСТАТИ АСТРОНОМ

Завршиле смо осмолетку и одлични смо ђаци. Желеле бисмо да postanemo астрономи. Интересује нас на који факултет треба да се упишемо после завршене велике матуре?

Весна и Снежана
Скопје

Да бисте постали астрономи треба да се упишете на Природно-математички факултет — одсек астрономије. Наравно ми вам препоручујемо да се упишете у гимназију.

WALT
DISNEY

МИКИ

